

Rozhovor s buskerem Daliborem Zítou

(telefon vyzvání)

Š: *Dobrý den.*

D: *Zdravím.*

Š: *Tak já se nejdřív představím. Já jsem Šárka Petzná a studuju na univerzitě v Hradci a píšu bakalářku na téma busking. Rozebírám tam hodně vyhlášky a provádím takhle rozhovory s buskery, abych věděla jakoby nějakou ... jako jejich pohled z jejich strany. Je to teda zhruba na půl hodiny, tak jestli teda můžeme začít ... tak se rovnou zeptám na první otázku.*

D: *Ehm.*

Š: *Tak já bych se tě na začátek zeptala, kolik let se věnujete pouličnímu umění?*

D: *Kolik let jo? Já vůbec nevím. Já sem to nikdy nepočítal ... to je strašně jako dávno. Nevím, odhadem ... 15 třeba.*

Š: *A jak jste se k tomu dostal?*

D: *Já sem se k tomu dostal, tak že prostě sem se naučil hrát na tahací harmoniku, takovou malou, která se mi vešla do batohu. A jedna moje kamarádka mi řekla, že jede do Edinburghu, houslistka jedna, kterou sem potkal shodou okolností na pár akcích, zahráli sme si spolu a ona říkala, že jede do Edinburghu hrát na ulici, jestli nechci jet s ní, že bere ještě jednu zpěvačku, tak sem řek 'tak jo' a jeli jsme. Vlastně jakoby ta první zkušenost byla tak dobrá a pozitivní, příjemná, že prostě sem chtěl pokračovat dál ... jenže v Praze to prostě tehdy bylo skoro nemožný. Panovalo tady okolo toho takovejch restrikcí a vlastně skoro nikdo nevěděl, jak ty pravidla fungujou, takže když sem vyšel na ulici, tak sem okamžitě slíznul pokutu, aniž by ten policista třeba věděl, jaký ty pravidla jsou a kde si můžu zažádat o povolení. On prostě jen věděl, že se to nesmí, takže sem dostal pokutu. Pak sem teda zjišťoval, jak to je a zjistil sem, že ty pravidla jsou takový poměrně složitý ... prostě tehdy, já nevím, v tom roce 2000 něco, nevím, spoustu let na zpět. Tak mě to jako začalo zajímat, napsal sem o tom pár článků a pak sem se spojil s jedním dokumentaristou, kterej o tom chtěl natáčet dokument. Vlastně tehdy sem zjistil, že skoro žádná země nemá tak strašně restriktivní pravidla jako my. I když někde jako maj docela přísný pravidla, v některých městech, tak někde policie neprosazovala ty pravidla ... až takovým násilným způsobem jako v Česku jo.*

Protože v Česku bylo třeba obvyklý, že hudebníkům a cizincům, kteří sem prostě přijeli a nevěděli vůbec nic, tak jim třeba zabavili nástroje, což jako ... byl už trošku extrém na mě jo. A potom sem postupně poznal nějaký další lidi, který to jako zkoušeli v tý Praze, třeba jednoho harmonikáře, kterej už měl 20 000 dluh ve správním řízení, protože prostě ho nasbíral na těch pokutách a neplatil to, takže už mu hrozili i nějaký exekuce, jenom prostě kvůli tomu, že chodil hrát na ulici. On tam hrál svoje písničky, takový originální hezký a vůbec sem si říkal, že co to je za logiku, aby tenhle ten člověk za takovouhle činnost měl prostě nějaký jako popotahování s policií, takže ... na to konto jsme vlastně pak s pár lidma založili organizaci Buskerville a začali sme se snažit jako to změnit no.

Š: Jasný. A kdybyste měl do několika vět shrnout, co pro vás busking znamená?

D: No, tak jednoznačně to je jakoby možnost, jakým způsobem bez restrikcí, typu jako, že člověk musí mít známý, někde se prostě prosadit, jít někam do nějakýho klubu, tak prostě člověk může vystoupit okamžitě bezprostředně, bez toho, že by se někoho ptal, dovoval. A zároveň prostě pokud je dobrej, tak se tím může okamžitě vydělat peníze, prostě to záleží čistě, jen na tom, jak se těm lidem líbí a ne na tom, jak se komu z majitelů klubů, uráčí mu ty peníze dát, to je jedna věc a druhá věc je že je to pro mě takový znovu přisvojení si toho veřejnýho prostoru. Stejně jako lidi, který dělaj graffity, tak prostě pro ně je významný to, že se stanou součástí toho veřejnýho prostoru a že to odcizený město, který prostě jim něco bere, tak oni si ho tímhle způsobem berou zpátky. A pro mě to samý je to, že do toho veřejnýho prostoru vnáším nějakou jakoby svoji hudbu, tak je to prostě to, že veřejnej prostor se nějakým způsobem stává součástí mě a já součástí jeho. A samozřejmě, ty peníze jsou tam důležitý, ale není to jenom o nich, jako já třeba svýho času, když sem hrával po hospodách, nějaký jako cajdáky hospodský, tak sem si vydělal daleko daleko víc, než sem si potom vydělal na tý ulici, když sem si hrál nějakěj klezmer, kterej mě bavil jo. Takže to jako opravdu není o těch penězích, většinou ... troufnu si tvrdit, že u většiny buskerů to není primárně o těch penězích, ale samozřejmě tam hrajou roli.

Š: A používáte pro pouliční umění slovo busking nebo to označujete nějak jinak?

D: Já ho používám, to slovo busking, protože my sme jako tehdy naznali, že bude super, když se to slovo bude používat. V podstatě se nám povedlo ho naučit používat novináře i magistrátní úředníky, protože nám šlo o takovej rebranding toho pouličního umění. Za prvý pouliční umění je strašně dlouhej název a je to takový jako co to teda je, jestli je to umění, není to umění. Busking je takovej, za prvý je to internacionálně srozumitelný, protože se to

začalo používat hodně v Evropě, díky teda těm anglickejm vlivům. A pak už se objevovali různé busking festivaly po celý Evropě, dřív než my sme s tímhle tím začali. A pak teda samozřejmě i v Česku se objevili busking festivaly. A je to takovej hezkej termín, spousta lidí si stěžuje, že to je anglicismus, dobře ... ale nám se tím fakt povedlo vtisknout něčemu, co tady lidi považovali za takovou navoněnější žebrotu, tak se nám tomu povedlo jako vtisknout trošku jinej feeling. Je to prostě ... to byl trošku jako marketingovej tah řekněme, ale jako prostě já sem si na to zvyknul, na to slovo busking a vlastně mi to nevadí. Přijde mi, že je to jako synonymum toho pouličního umění. Používám tak nějak volně, jak se mi hodí.

Š: Jasně, chápu. A do jaký míry je pro Vás busking povoláním a do jaký míry to berete jako koníček?

D: Pro mě není povoláním už jako dávno. Já sem jako ... teď když jako hraju, tak nejčastěji, už dávno ... stejně jako jiný muzikanti, s kterýma sem na tý ulici začínal, tak už prostě dávno. Spíš je to tak, že bereme kšefty. Člověk už se posunul někam, má jako třeba rodinu a už jakoby to není takový. Já třeba, když hraju na ulici, tak v posledních letech sem hrál třeba v zahraničí, že jsme jeli někam prostě a měli sme to jako vejlet a zároveň sme si tím jakoby přivydělávali na naftu a na jídlo a jakoby pro cestující buskery je to úplně ideální záležitost, protože zároveň je to zábavný a zároveň prostě to jako zmenší ty cestovní nároky. Ale teď, když už mám jako stálou práci, tak jako buskuju hodně málo. Přes to léto chceme zase začít víc, i v souvislosti s tím, že kšeftů je málo, svatby všechny možný se zrušili, že jo. Takže už někdy na červenec, vlastně teďkon před týdnem mi volal basák z jedný kapely, že jestli s nima v červenci nechci hrát na nějakých pouličních kšeftech, takže už sme na to zase domluvený, takže zase těch pouličních bude letos zas víc, než bejvalo třeba loni.

Š: Jasně. A jak vypadal takový Váš běžný den, když jdete buskovat? Kolik hodin v průměru vystupujete?

D: No, to fakt hodně záleží na tom kde jako. Protože v Praze teďkon je to strašně ovlivněný tou úplně stupidní regulací, když to tak řeknu, která jako nutí člověka měnit břehy a prostě je to omezený jen na tu hodinu od do, ne jako na hodinu celkově, takže to nemůže bejt, tak že člověk zrovna může, tak si zahraje, ale musí prostě začít přesně v celou, skončit v celou. Je to takový trošku šílený. Já jakoby ty restriktce sice chápu, spíš nechápu ty restriktce směrem k zesilovačům, protože některý produkce ty malý zesilovače fakt potřebujou a takovej malej zesilovač na kytaru nemusí udělat žádněj kravál, zatímco třeba trubka je i bez zesilovače, tak může rušit fakt hodně. Takže je to takový prostě nepromyšlený, já bych byl pro nějakou

inteligentnější regulaci. Vzniklo taky malý buskerský sdružení, který se jmenuje Busking.cz, já sem v něm maličko zaangażovanéj, už né teda tolik jako, ale v něm vlastně probíhá nějaká snaha přestavit městu regulaci, která by fungovala jako na základě prostě jakoby chytrý regulace, elektronický systém, chytrý aplikace ... kde by prostě byli, ne jako jednotlivý lokality, jako je to teďkon, prostě že je jedna celá dlouhá ulice a tam když to v jednom místě někomu vadí a ten si stěžuje, tak se to zakáže úplně celý šmahem a ještě přilehlý ulice do 50 metrů. No prostě úplná blbost. Tady by byli prostě jednotlivý místa, který by byli vytipovaný prostě, že to tam vadí nejmenšímu počtu lidí ... a já nevím, třeba u Prašný brány, kde to vadí hlavně tý bance, tak by se hrálo o víkend, kdy je ta banka zavřená prostě ... všechno by to bylo takhle pěkně rozplánovaný v tý aplikaci, člověk by si to mohl naklikat, naklikat si ty spoty blízko u sebe, takže by prostě nemusel bláznit a lítat přes řeku sem a tam jo. Teďkon, když chce člověk hrát, tak je to takový komplikovanější ... jako se zesilovačem jde v podstatě hrát jenom na Andělu, že jo ... nebo jako jde hrát i jinde, mimo to historický centrum, ale už to trochu ztrácí smysl. Takže asi tak.

Š: Okay, a vystupujete jako busker za každého počasí nebo jakoby si třeba vybíráte slunečný dny?

D: No, tak za každého počasí, ono to nejde, že jo. Záleží, na co člověk hraje, ale třeba akordeon opravdu nesnese moc vlhkost, takže ... a člověk si nemůže na ulici stavět žádný stan, to je zakázaný, takže jakoby ... v podstatě jenom ve slunný dny no. No, ona ta současná vyhláška zapovídá i to, aby člověk hrál třeba někde v podloubí, musí to bejt pod širým nebem takzvaně, takže jenom slunný dny. Ale vzhledem k tomu, že dopravní podnik letos zvolil trochu benevolentnější přístup a dal se s náma do řeči, a souhlasej s tím, že by vznikli buskerský spoty v metru, tak se docela těším. Ono teďkon měl proběhnout takovej pilotní projekt, ale kvůli tomu koronaviru se to celý jakoby zarazilo, takže vůbec nevíme, jestli to bude, nebude. Ještě jsme prostě ... úplně sme ztratili drive, takže prostě jakoby jsme nezačali ani ty jednání. Čekáme, jak se to teďka ještě vyvine a jestli se do toho pustíme, a jestli to letos vůbec proběhne, a když ne letos, tak příští rok už půjde hrát v metru, takže tam už to bude za každého počasí. A tohle vidím jako hodně pozitivní vývoj, že prostě se bude hrát ve vestibulech metra, v přepravních soupravách jako ... to by bylo i z mého úhlu pohledu špatně, protože já sem hrozně nerad, když ten busking někoho obtěžuje, když ten člověk nemůže utéct od toho. To si myslím, že je fakt špatně. Protože já jako moc nemám rád buskery, který jakoby choděj hrát do metra nebo do tramvaje ... podle mě si to bere ty lidi trochu už jako rukojmí. Ale v těch vestibulech, to podle mě je úplně košér, navíc dopravnímu podniku patří částí

jakoby kolem některých těch vestibulů, třeba na Vyšehradě, takže ... na Vyšehradě tam by šlo krásně hrát potom i venku, takže by to šlo za každého počasí. Takhle člověk musí jen, když je slunečno no.

Š: Jasný, a mělš to jako vyzozorovaný, třeba nějaký dny v týdnu, který byli v rámci výdělku, výhodnější pro buskery? Třeba jako víkendy?

D: Ne, jakoby ... ono se to nedá podle mě určit. Jako asi jsou lepší víkendy, je lepší neděle než pondělí, to je jasný. Ale to záleží ... popravdě spíš výdělek záleží na lokalitě, než na dni jo. Jako když budete hrát na tom Karlově mostě, ne teda teď že jo, ale za normálních okolností, tak vyděláte ty prachy ať je pátek nebo neděle jo. Zatímco na tom Andělu, tam to je takový ošemetnější, tam jsou ty víkendy asi jako lepší no.

Š: A chodíte takhle na nějaká místa pravidelně?

D: Já fakt nehraju tak moc teda teďkon, fakt velmi sporadicky, takže musíš říct, že ani jako od té doby, co se to jako ještě zpřísnilo ty pravidla, tak jako na žádný místa pravidelně nechodím. Hrál sem naposledy na Náplavce, tak jako zkusmo a nebylo to nic moc, takže asi jako ne. Co já vím, tak většina lidí má svý místa a chodí pravidelně na určitý místa. Bohužel, pro člověka, co potřebuje trošku zesílit nějakou nástroj ... já třeba si chystám teďkon takový vystoupení s looprem, že si nahraju loop na kytaru a budu u toho hrát na akordeon a zpívat, tak tam je úplně nezbytný zesilovač, protože ten looper bez toho prostě nefunguje. Takže prostě asi budu mít jedinou možnost a to ten Anděl a doufejme, že to vyjde teda s tím metrem a že pak budu chodit do metra. Ale jak říkám, pro mě to není existenciální prostě ... já se bez těch peněz obejdu, já nejsem ten typ buskera, co to dělá prostě pro živobytí, čímž pádem mě to prostě nenutí, být na těch místech závislej a prostě ... já za poslední rok dva jsem nejčastěji buskoval, když to bylo domluvený a když to bylo třeba na nějakých trzích a tak jako. Nebo na různých akcích jakoby, tak tam jsme byli domluvený rovnou s organizátorem, takže tam jsme ani nemuseli řešit nějaký vyhlášky, protože oni tam měli zábor a pak tam člověk prostě hraje že jo, vybírá do toho klobouku a neřeší.

Š: A mohl byste mi takhle popsat Vaše vystoupení od začátku do konce? Jak to třeba probíhá?

D: Já teda nejčastěji, když sem hrál na ulici, tak sem hrál s někým, jakože sem měl takovou kapelu, která se teda před rokem bohužel rozpadla, ale občas hraju i s jinýma kapelama. A to vypadá čistě jednoduše, že tam prostě přijdem, jakoby rozstavíme se, dáme si před sebe klobouk nebo prostě jako futrál, naladíme si nástroje a začneme hrát no. A snažíme se hrát

tak, aby to bylo jako hodně živý, veselý, koukáme na lidi a snažíme se, aby se udělal jakoby kroužek že jo. Napřed si do toho futrálu hodíme nějaký mince, aby bylo jasný, že tam jsou ty mince, postavíme si tam cédéčka, když jsou nějaký cédéčka. Protože cédéčka jsou strašně důležitý, cédéčka jsou prostě půlka výdělku ... to ještě dost buskerů podceňuje nebo si to ani neuvědomují, ale prostě lidi, když se jim to líbí, kord turisti, tak si z toho chtěj něco odnést a ty cédéčka jsou supr. Já docela přemýšlím, že teďkon až zase začneme, až zase začneme hrát, tak že nahraju pár jako svejch věcí a že to už nebudou cédéčka, protože to je už takový mrtvý médium dneska už, ale že by ... buď jsem přemýšlel jako SD karty s tím, anebo ještě líp nějaký pěkný kartičky, třeba s nějakou grafikou hezkou, a na tom prostě link ke stažení a prodávat tohle. Podle mě, když to bude hezký, když to nebude jenom napsaný, ale bude tam nějaký obrázek a něco, bude to na tvrdým kartónu, prostě hezká kartička, tak to za mě má smysl větší než prodávat cédéčka. Ale to je pro mě hudba budoucnosti, to ještě plánuju, až teprve secvičíme teďkon ty nový věci, se kterýma chcem vystupovat. Bohužel původní plán byl ještě přibrat jednoho kytaristu, kterej žije v Turecku a dostal víza a povolení sem vycestovat, tak sem myslel, že přijede, najde si tu práci a bude s náma hrát, protože ho znát dlouho a je dobrej. Ale bohužel teďkon kvůli tý krizi se to celý zase zkurvilo, takže asi nepřijede ... nebo bůh ví kdy, takže ještě uvidíme, jak to celý bude vypadat. Nicméně takhle to vypadá prostě, že se tam daj takhle ty cédéčka, mince a začne se hrát. A postupně, jak se lidi jako nabalujou, tak je dobrý k nim trochu mluvit, případně zařadit nějakou písničku, ve který oni třeba něco dělaj, ve který je jako nějakaj call a respond, něco jako zavolám a oni to odpovdí, to je jako ... to funguje výborně. No a člověk se snaží nabalit, co největší skupinu. Když se skupina navalí, tak je fajn je po čase vyzvat, aby jako něco darovali, ne zrovna nějakým nátlakem ... člověk nemusí to vždycky rvát na ty peníze, ale je dobrý jim třeba i říct, že si můžou po vystoupení přijít pokecat, že se rádi seznámíme. My, když jsme byli na cestách, tak je ideální se s lidma takhle seznámit, oni pak přijdou a třeba člověku nabídnou, že u nich může přespat nebo si u nich může vyprat, to se vždycky hodí ... takže tak no.

Š: Supr. A jsi schopný mi říct v jaké míře se pohybují Vaše výdělky? Třeba průměrně, cca.

D: No, tak to strašně záleží ... jako já když sem hrál sám na akordeon, tak to nikdy nebylo dobrý, tak to vždycky byla hrozná mizérie. U tý kapely to funguje jinak. Já jsem zvědavej, jak to právě bude vypadat s tím looprem, když si nacvičím něco sám jako s looprem, pak jednak chci hrát ještě s jednou zpěvačkou, a nějakajma jinejma muzikantama jako sólistama v tom jakoby novým projektu, ale to se ještě uvidí, jak se to povede do tohohle léta a tam jako nevím, jaký budou výdělky. A když hraju sám, tak je to v řádu stovek, je to mizérie jako. A když

hrajem s kapelou, tak je to v řádu tisíců samozřejmě, tam prostě není problém vydělat litr během půl hodiny, ale pak se to dělí počtem muzikantů. Ale ty výdělky fakt lítaj, není to nikdy ... někdy člověk vydělá fakt hodně, protože prostě přijde banda Dánů, který jsou z toho šťastný a tancujou a kupujou si cédéčka. A pak prostě tam stojej jako Číňani, který nedávaj nikdy, protože maj pocit, že to všechno je součást představení Prahy, že nás platí magistrát nebo co. Takže Číňani nikdy nedávaj a jako jo ... je to strašně rozdílný. Já se pak jako směju, když jako slyším některý buskery, jak jako vydělávaj astronomický výdělky. A ono je to jako ... podle mě si taky často vymýšlej jo. A taky se tvrděj různý skasky o tom, jaký strašně velký prachy si vydělal třeba Geňa ... Já nevím, jestli jste seznámená s těma lidma, který jako tady byly jako takový ty stálíce. Pan Geňa už je bohužel na pravdě boží teda, ale pan Geňa byl harmonikář, kterej hrával na Národce a hrál takový ty český písničky, takže fakt cajdáky. A hrával tam ještě v době, kdy byly ty restriktce, kdy nemohl hrát skoro nikdo, ale on tam měl speciální povolení od hraběte Kolovrata, kterému patřil ten barák a jako kus chodíku, takže tam vlastně směl hrát. Akorát, když přišli nějaký nový měšťáci, který ho neznali a nevěděli o tom povolení, tak se ho občas nějaký měšťáci pokusili vyhodit. On jak byl slepej, tak jako z toho vždycky bylo pozdvižení, že na ně prostě zavolal i třeba státní policii, a pak tam prostě šest aut řešili jednoho slepýho harmonikáře. To jsou ... to je takový krásný video na youtube, to si pusťte, protože to je jako super. No a tak tenhle ten Geňa, o tom se tradovalo, jaký vydělal miliony hraním na ulici jo. A to jsou prostě kecy jo, on to není žádněj obří vejvar jo. Kdo to tvrdí, tak podle mě kecá nebo dělá haura jako, jaký vydělává strašně tisíce. Ono taky samozřejmě, když má člověk dobrou pódiovou show a taky záleží, co hraje no ... jsou lidi, kteří takzvaně holej, a to holení, tam jde čistě o prachy, takže hrajou covery, hrajou to, co nejlíbivějc a jedou na ten výdělek. A pak jsou lidi, kteří jako chtěj předvést něco svýho, hrajou autorský písne, který na tý ulici se prostě nikdy nechytanou, tak dobře jako ty covery. To je prostě takovej železnej zákon ... nebo taky jsou výjimky. Vždycky je na všechno výjimka ... na každý pravidlo na ulici je vždycky výjimka. A nikdy se nedá tvrdit, že na stopro platí a nikdy se nedá tvrdit, že něco bude fungovat v tomhle městě a v jiným pak člověk zjistí, že to nefunguje. A třeba jakoby my rádi hrajem ty židovský a cikánský písne a to na ulici z nějakýho důvodu prostě moc nefunguje. Zatímco, když člověk začne prostě nějakým country nebo nějakým ghostplayem nebo tak, tak se to chytne, ty lidi přijdou a pak už jim člověk může hrát i ty cikánský věci a už to je jako dobrý. Ale taky záleží od toho, jak jsou dobrý muzikanti. Prostě je to celý takový dost jako individuální. Nějaký jako zákonitosti v tom neplatěj jako vždy. A ve výdělku se to pak pohybuje strašně skokově, takže já se jako ... fakt nebudu říkat nějaký přesný cifty, ale když je to s tou kapelou, když ta kapela šlape, tak je to v řádu tisícovek.

Š: *Supr, to mi stačí. A takhle u těch písniček, máte jakoby jeden daněj scénář, s kterým jako vystupujete nebo to nějak improvizovaně obměňujete?*

D: *No, je to tak jakože ... u těch písniček, který mi hráváme, tak je to tak, že to jsou většinou lidovky od nějakých židovských komunit východní Evropy přes Balkán, Rusko, Moravu, Ukrajinu a tak dál. A tak to prostě ... my jich známe jako fakt hodně, takže většinou pokaždý si akorát řekneme, co se nám chce hrát, tak to na sebe tak jako zahalekáme a začnem to hrát. Se zahraje motiv, odezpívá se sloka a pak je místo pro sólo, takže na někoho kejvnu, když zpívám já, kdo si myslím, že by mohl sólovat, ten zasóluje, pak dáme další sloku, zase někdo dá sólo, pak je zase hlavní motiv tý písničky a pak je prostě ještě jedna sloka a šlus. A tímhle způsobem to probíhá. A teďkon, co chystám s těma svejma autorskějma písničkama, tak to bude asi takový trošku víc naplánovanější, potom ten playlist by byl asi trochu pevnější. Tady s těma muzikantama, máme celkem rozsáhlý jako ty repertoáry. Na tý ulici nám hlavně ani moc nevadí, když to zní třeba chvíli blbě jo. Když to je na koncertě nebo na svatbě, tak tam to musí bejt samozřejmě lepší, ale na tý ulici ... je to vlastně dobrý i v tom, že to je jako trénink. Já třeba ... na ulici sem nikdy neměl trému ani na chvíli. Nějak mi je to vždycky nějak jedno, a když se to těm kolemjdoucím nelíbí, tak odejdou, když se jim to líbí, tak zůstanou, když je tam nějaká chybka, tak co. A je to super, že za prvý je to super trénink po hudební stránce, kterej je vlastně jako zaplaceněj a za druhý je to dost dobrý, že se člověk zbaví nějakýho toho ostychu, vystupovat před lidma a taky je to hodně o tom, že se musí naučit komunikovat s obecnstvem, takže podle mě pro začínající muzikanty je úplně super vyrazit na tu ulici. Je to podle mě fakt jako dobrý, i proto, že začínající muzikanti, když budou chodit hrát do klubu, tak nedostanou ani suchý z nosu, kdežto na tý ulici maj aspoň šanci něco dostat.*

Š: *A jak vnímáte takhle ostatní buskery ve městě, považujete je za konkurenci?*

D: *No já se snažím je nepovažovat za konkurenci, ale jako vnímám, že tam ty konkurenční vztahy prostě jako jsou, ale dřív to bylo horší. Je to o něco lepší, protože jeden čas, když ta regulace byla zase taková jako extrémně volná, tak prostě se ... takhle, když prostě se město rozhodlo, že ten busking vezme trošku jako za svůj a povolí to, že se tomu začne trochu věnovat a vydá nějakou legislativu k tomu, tak ten první rok byl takovej hodně volnej. Potom jsme, když to povolili, tak oni se o tom s náma moc nebavili, v jakým režimu to udělaj. My jsme jim navrhovali nějakěj jako systém a oni se na něj úplně vykašlali. A vlastně to jako povolili v podstatě tak strašně volně, že mohl kdokoli hrát na cokoli, jakkoli dlouho kdekoliv jo. Takže pak to končilo tak, že někdo někomu vrzal jednu skladbu čtyři hodiny pod oknem a ty*

lidi prostě přicházeli o rozum, stěžovali si, sepisovali petice, takže se to začalo jako utužovat ty vyhlášky. A mezitím, když byli právě tyhle ty volný zákony, takže se mohli používat strašně silný zesilovače a nedalo se to nějak omezit a policajti to nemohli nějak jako vymáhat, aby to lidi nedělali, tak se sem natáhla spousta lidí, který ty situace zneužívali. Takže lidi prostě, který ve svejch vlastních zemích nemohli prostě jakoby ... dělat takovýhle věci, kvůli dávno platným restrikcím, tak přijeli do Prahy a tady prostě měli totální ráj, vytáhli si obří zesilovače na Staromák a hráli, tak že to bylo slyšet, prostě já nevím, jak daleko. A vydělávali těžký peníze jako jo. A mezi nima byl strašnej konkurenční boj, takže docházelo k tady těm konfliktům, úplně absurdní. Od ty doby, co se to jako utáhlo, tak tyhle lidi vymizeli, ale bohužel s nima vymizeli i jako dobrý lidi, který prostě ty restrikce postihli taky. No a ... teď si myslím, že to tak konkurenční není. Třeba na tom Andělu, co sem si tak všimnul, tak že se to jakoby ... že se ty lidi docela znaj a ty se tak jako respektujou, že si tam úplně do zelí nelezou a nějak se jako nevyhazují nebo nepřerývají. Takže nějak se to jako ustálilo, a teď ty lidi se kterými jsme založili busking.cz, tak se mi zdálo, že mají mezi sebou dobrý vztahy, nebo že usilují, o to, ty dobrý vztahy jako vybudovat.

Š: Jasný. A já bych se Vás ještě chtěla zeptat, co si myslíte o Etickém kodexu buskera? Jestli je to pro Vás důležitý, ten kodex?

D: No, tak ten jsme sepisovali my (smích). A je to pro nás důležitý jako, ale prostě jako je to nevymahatelný, nevynutitelný. Je to čistě na svědomí toho danýho člověka, jestli mu jde zejména o ten vlastní profit nebo jestli chce být ohleduplný k ostatním no. A bohužel teda si myslím, že je nutný, aby v tom městě byli nějaký restrikce, ale ty by měli bejt nějakým způsobem promyšlený, ne jako ty, co platěj teď. Takže kodex buskera je sice pěkná věc, ale je tak jako pro dobrý pocit, že existuje. Daleko důležitější bude, když se konečně přijde s nějakou inteligentnější regulací.

Š: A jeden pouliční umělec mi nedávno řekl, že busking v Praze je mrtvej. Myslíte si, že to je pravda?

D: Ale není, to jsou takový kecy (smích). Busking v Praze jako není mrtvej, spíš prostě je takovej zbytečně utlumený. Ale na tom Andělu, celý léto, tam denně někdo hraje ... to asi není mrtvý jako. A občas, občas tam hrajou i super lidi. Ale prostě je škoda, že musej být ty lidi vystrčený takhle na ten Anděl, vždyť tam to je hnusný. Vždyť je to hnusná křižovatka, je tam strašnej bordel, tramvaje tam jezděj, lidi tam spěchaj, nezajímá je to, choděj tam do těch nákupáků ... to je přece strašná škoda i pro to město jako. To město přichází o úplně super

jako atmosféru, jenom prostě proto, že si to ty úředníci chtěli zjednodušit a neuměj to jako vymyslet dobře. My se jim snažíme už strašná léta říct, jak by to jako šlo udělat. A teď jsme jako ve spolupráci s Praha žije hudbou, která prosazuje ten elektronickéj způsob regulace, kterej už je ozkoušenej, v různých městech jako. Tak prostě se snažíme jim vysvětlit, že zásadní je, aby pro ně busking nebylo jenom jako nějaká jako ... to je takový zábavný v tý vyhlášce, že jako první kauzule tý vyhlášky říká, že busking je činnost, která může narušovat veřejný pořádek. A z toho to všechno jako vyplývá. To město nepotřebuje, aby byl busking branej jako něco, co může narušovat veřejnej pořádek. Naopak to město potřebuje, aby byl busking branej jako něco, co může prostě rozvíjet veřejný prostor a atmosféru města a kulturu ve městě. To je prostě úplně to zásadní, od čeho se to odvíjí. Busking v Praze není mrtvej, jsou lidi, co akorát nehrajou v centru ... choděj třeba, já znám jednoho super kytaristu, kterej hraje v tunelu na Žižkově, taky si tím vydělá. Nevydělá si moc, ale stačí mu to, a je to prostě jeho místečko. Takhle jo, mohl by ten busking bejt jako živější asi tak ... není mrtvej, je takovej trošku přiškrcenej.

Š: Okay, já bych se teď chtěla jako víc přesunout k policii a jakoby těm vyhláškám. Tak se Vás zeptám, jestli se setkáváte někdy s policií a jak to setkání jako probíhá?

D: Jak už sem říkal, v poslední době, když vystupuju na ulici, tak v cizině většinou. Takže když sem v Praze na ulici, tak je to v rámci nějaké akce, kdy nás žádnej policajt jako neobtěžuje. A když sem párkrát jako byl hrát mimo tohle, jsem se nikdy ... za poslední roky sem se jako hodně držel tý vyhlášky, takže tam nenastalo, že by mě nějakej policajt prudil. Ale ... asi teďkon až začneme hrát víc s tím novým projektem, tak jako uvidíme no. Jakoby ... mě to docela vadí, že si s tím zesilovačem v tom centru jako nezahrajem. Budem muset hledat nějaký místečka a jako obklíky, jak to obejít no. A hlavně jsme si teda říkali, že nám podaří domluvit s tím busking.cz ty spoty jako na zkušenou, jak by to mohlo fungovat, a tam doufám, že to v centru půjde legálně i s tím zesilovačem. Takže doufám, že ty policajty nebudeme muset řešit no. Ale jako v minulosti samozřejmě nastali takový případy, jakoby dostal sem pár pokut, když to ještě bylo úplně zakázaný. Jednu pokutu jsem dostal i z naší strany cíleně, protože jsme natáčeli ten dokument, který teda na youtube se dá najít jako pod názvem Pražské pouliční jaro, takže na youtube je i vidět, jak dostávám pokutu. Kde jsme si prostě šli zahrát do vestibulu metra, s tím, že jsme vyloženě chtěli to natočit, s tím, že jsme chtěli něco změnit, takže asi do 5ti minut u nás byli ty policajti, vyhrožovali nám, že nám zabavěj ty nástroje, naparili nám pokutu, říkali nám, že žebráme a tak jako. A celý jsme to měli natočený, jeden kamarád tam u toho stál, ten co točil ten dokument, a tvářil se, že je turista. A jakoby tohle

mělo velkej dopad, protože se nám podařilo, jsme to rozeslali všem novinářům, takže tyhle záběry byly i ve zpravodajství. Byla to jako taková povedená pokuta. No a potom jakoby problém s těma policajtama byl, že všechny ty změny se k těm policajtům dostávají, tak trošku se zpožděním, takže když to ten magistrát povolil, tak to poprvé nepovolili formou vyhlášky, ale takovým jako kočko psem zvláštním legislativním, k tý policii se to dostalo jakoby postupně, takže jenže už to bylo v novinách všude, takže ty muzikanti, co to chtěli zkusit a nikdy třeba nebuskovali nebo buskovali tak na půl, na tajňačku, protože si nechtěli pořizovat povolení na daný místa v Praze a čekat měsíc, tak prostě vyrazili všichni a různý lidi schytali pokuty hnedka okamžitě a ty policajti na ně byli takový docela hnusný, takže jsme to hned museli řešit a psát Stejskalovi, řediteli policie a tak dále. A pak se to nějak ustálilo. A teď poslední dobou začínaj ty policajti bejt zase hnusný, co sem tak slyšel. Já osobně nemám negativní zkušenost, protože fakt buskuju málo, v posledních dvou letech. Ale třeba v tý vyhlášce je taková dementní formulace, napřed ta formulace zněla, že se nesmí hrát na dechový nástroje, který vydávaj vysoký tóny a teď v tý poslední úpravě se vyškrtlo dokonce to dechové, takže je tam jenom nástroje, který vydávaj vysoký tóny, no ale skoro všechny nástroje vydávaj vysoký tóny, vydávaj i hluboký a vydávaj i vysoký. No a tahle ta vyhláška, tam je spousta kravin, který se můžou interpretovat volně. Stejně jako je tam řečeno, že to vystoupení nemůže narušovat estetický vzhled města, ale není vůbec definovaný, co je to ten estetický vzhled města a jakým způsobem se to narušuje. Je tam řečený, že to dělaj hlavně ty maskoti, který oni chtěli vyhnat, ty pandy, to se jim povedlo, ale jinak je tam ... tam je řečený zejména ti maskoti, ale ne co jiného, takže prostě jakejkoliv policajt za Váma může přijít a může Vám říct 'váš obličej narušuje estetický vzhled tohoto města, vypadněte s tím ksichtem', to se může stát a má to tou vyhláškou vyfutrovaný, takže jakoby tohle je trošku velkej problém. No a ty policajti byli jako leckdy hnusný, co sem slyšel, tak prostě vyhodili a zpokutovali člověka, kterej hrál na kytaru a na foukací harmoniku, že to vydává vysoký tóny a tak dále jako ... těch případů by už bylo docela hodně. Psali nám nějaký jako cizinci, že je různě policajti pokutovali, aniž by jim prostě pořádně vysvětlili, kde teda směj hrát nebo ne, takže policajti bohužel razej tu starou strategii napřed vrazit pokutu a až potom něco vysvětlovat. Což není obvyklý jako nikde v Evropě, možná v Bělorusku někde.

Š: Tak a já bych se Vás chtěla zeptat, jestli si myslíte, že spolupráce mezi policií, městem a buskery funguje dobře?

D: Ne, myslím si, že ne. Že ti buskeři jsou pořád vnímaný trošku ... jako na obtíž, že jsou těm úředníkům ve městě, ne všem. Ale myslím si, že jsou vnímaný jako takový věčný potížisti, co si

to mezi sebou nedokážou nějak vyřešit a dohodnout se, což do určitý míry je oprávněný. No a myslím si, že policie je fakt kus od kusu, že má policie osobní antipatie vůči určitým buskerům, takže čím větší interpretační pravomoc jim dá ta vyhláška, tím víc jí budou používat proti těm, který se jim nelíběj. A myslím si, že by tam měli být daleko jasnější pravidla.

Š: Jasný. Která z vyhlášek, si myslíte, že měla na busking největší dopady?

D: To je dost obtížný říct, záleží, jestli pozitivní nebo negativní. Největší dopady měla ta první vyhláška, která akceptovalo, že něco jako busking vůbec existuje, že se tomu tak říká a že je to nějaký jev, a že je dobrý ho nějakým způsobem jako začlenit do toho života toho města, kterej vždycky je nějakým způsobem otevřený prostor regulovanéj, takže prostě tomu dát ten status ... což jako je pozitivní věc. Trošku negativní je to, jak se to uchopilo a pak už se to jenom utužuje, utužuje a utužuje. Zakazujou se plošně další lokality, což vede k tomu, že se ty lidi koncentrujou na určitých místech, kde ta koncentrace přinese zase další problémy pochopitelně. Takže jakoby ... každá další změna vyhlášky je k horšímu.

Š: Supr. A vy jste teda trochu zmínil to rozdělení břehů Vltavy, ale mohl byste mi na to říct nějaký svůj větší názor? Rozvést to trošku?

D: Takhle, já jako chápu, že to město chtělo, aby bylo vždycky hodinu hraní a hodinu klid. Některý města to tak maj taky, v Německu třeba ... a jako nějaký smysl to dává. Takže mi to jako zase až tak strašně nevadí, ale myslím si, že kdyby existovala nějaká chytřejší regulace, která by prostě dávala různý pravidla, různým těm spotům, tak že by člověk prostě nemusel hodinu tvrdnout někde na zadku, kdyby chtěl hrát dvě tři hodiny, ale mohl by ujít dvě stě metrů dál a tam pokračovat. A na tom místě, kde by odešel, by byla ta hodinová pauza ... a nemusela by bejt na celým levým břehu Vltavy. Tak by to dávalo jako daleko větší smysl jo. Z hlediska samozřejmě těch buskerů, z hlediska, že si usnadnili tu práci s tím, tak to je jako jasný ... nicméně je to takový dost hloupý, že je to honička z levýho břehu na pravej a člověk má vždycky nějaký krámy, minimálně ten hudební nástroj, než to přeběhne, než to rozestaví, tak už je půl hodina z tý hodiny pryč a nemá vůbec smysl se o něco pokoušet. Takže člověk musí tu hodinu prostě čučet ... a to je trošku škoda a je to takový nepříjemný. Jako když se na to mám dívat z hlediska života ve městě, tak je naprosto pochopitelný, a je i vlastně vítaný, že na ní je tu hodinu ten klid, ale pro ty buskery je to prostě nepříjemný, je to omezující.

Š: A co si myslíte o zakazování turistickým míst jako je Staroměstské náměstí?

D: *No to je úplnej nesmysl, to je strašná kravina. To je úplně nejdebilnější blbost. Jakoby to by snad nikoho nenapadlo v žádným městě, když si člověk projede tu Evropu, tak samozřejmě jsou města, která jsou daleko restriktivnější ještě než ta Praha. Třeba ve Vídni, kde člověk musí měsíc čekat na nějaký povolení a zahrát přes nějakou komisi, týká se to jenom centra teda, mimo centrum člověk pak může hrát volně. Ale nikoho by nenapadlo zakazovat ten busking v tom centru že jo, a znemožňovat to prostě. Sice si ten člověk musí vybojovat místo před tou komisí, a zaplatit si za to a počkat si, ale prostě hraje v tom centru, kde je to takový jako přirozený. Jako buskeři samozřejmě pochopitelně chtějí hrát tam, kde jsou lidi a pochopitelně chtějí hrát tam, kde je turismus ... to je prostě jasný. Jako já bych se bránil tomu, že hrajem jenom pro turisty ... jako tak to není, já to tak sám nevnímám, ale samozřejmě pokud člověk chce něco vydělat, tak hraje i pro ty turisty a ty samozřejmě si to město víc užívají a nemají tak hluboko do kapsy jako ty místní taky jako. Takže jakoby ... hlavně ten busking pak přispívá taky, že to centrum města, který je čistě o tom byznysu a takový odlišný, prostě o tom turistickým businessu, tak jakoby ten busking to může aspoň trochu zlidštit. Záleží samozřejmě na tom, jak je. A proto třeba bych ani neměl nic proti tomu, kdyby existovali nějaký stupně regulace ... pro to centrum třeba i s nějakou kontrolou, kdo tam jako hraje ... asi by mi nevadilo prostě jít zahrát nějakým úředníkům, aby prostě viděli, co hrajem a mít nějaký povolení. Ale samozřejmě záleží, jakým způsobem by to probíhalo. Ono na tom západě si člověk může být celkem jistý, že když nehraje úplně sračky, tak ho nevyhodějí. Ale tady bohužel ... když se člověk podívá, jak to funguje na Karlově mostě, tak tam je takovej klientelismus, že je prostě dobrý muzikant, ale vystoupit si tam nemůže, protože není něčí kamarád nebo jednomu z té komise to připadá jako pokleslej žánr, takže tam funguje takový podivný síto, kterému nikdo moc nerozumí. A tohle bych zase nerad, aby se stalo i v tom centru města, takže jakoby ... zakazovat lidem hrát v centru je úplně blbost. A že se to dá ošetřit tak, aby to tomu centru neublížovalo a naopak to pro něj bylo jednoznačným přínosem, mnohem větším než jsou různé ty shopy, z kterých hraje hlasitější hudba, než jsou mnohdy ty buskeři a mnohem užitečnější než jsou všechny ty per bikes a pub crawls a všechno ten různý turistický shit že jo.*

Š: *Tak teď bych se chtěla zeptat, jestli ... busker může zabírat místo dvou metrů, ve skupině dvanáct. Přijde vám to dostatečný?*

D: *Jo, tohle je taková věc, kterou nikdo nikdy neřešil. Jakože, to že v té poslední vyhlášce rozšířili místo, na kterém můžeme stát, to od nás nebyl vůbec žádný požadavek. Nic takovýho nikdo nechtěl. To tam prostě dali, aby aspoň nějaká z těch změn byla pozitivní. Oni slibovali,*

že povolej zesilovače, slibovali, že z tý vyhlášky vyškrtnou úplně pitomosti a nakonec z těch slibů nezůstalo vůbec nic. Akorát se zakázali další místa a ještě se diví paní Třeštková, že nám to vadí jo. To je prostě směšný absolutně. A jediná pozitivní změna v tý vyhlášce je tohle a oni to vydávají za to, jak je to strašnej pokrok, ale přitom to je věc, kterou o vůbec nikomu nešlo. Takovýho místa nikdo ani nezabere. Nebo on to ani nikdo neřešil, ani ta policie to nikdy neřešila tohle. To je taková věc, která prostě nikoho netrápila.

Š: Ehm, a busking je povolen v čase od 9 do 9? Myslíte si, že to je vyhovující? Nebo by se třeba o víkendu mohlo hrát o hodinu dýl?

D: Já si klidně myslím, že by se mohlo hrát dýl, že by se klidně mohlo hrát do těch 10. Popravdě jako já bych klidně hrál až do půlnoci. Mě to přijde, že v tý Praze je to takový ... že my Češi jsme takový hobiti jo, že když se člověk podívá, jak to žije v centru města třeba v Lisabonu jo, kde prostě večer v těch starých uličkách, tam neprojedou auta, takže je to takový snažší, ale tam postávají celej večer lidi, až do půlnoci prostě kalej, bavěj se mezi sebou ... úplně super atmosféra, hraje se fadu ... a prostě jakoby je to úplně živý město. Tady v Praze jsou ty ulice vnímaný jako takový koridory, kterýma se chodí z práce do práce, případně se v nich jako něco nakupuje ... a to je jako všecko. Co to je prostě za život, mě tohle strašně vadí. A já jako bych vůbec neměl problém, aby se prostě hrálo až do půlnoci. Ale chápu, že prostě jsou na Praze 1 rezidenti, který prostě jsou zvyklý na ten svůj klídeček a vyžadujou ho, dobře prostě ... ale fakt do 10 nevidím absolutně žádný problém, že by se nemohlo hrát.

Š: Supr. Měl jste nějaký oblíbený místo pro busking, který už je zakázaný?

D: No jasně. Mě se fakt příjemně hrálo Na Příkopech ... to je prostě úplně přirozený místo pro busking. Široká prostě jako širokej bulvár, ve kterým je prostě turistickej ruch, takže když člověk hraje a nemá to moc vyhulený, ten zesík, tak prostě za pět metrů už vás nikdo neslyší. Spousta shopů, hezky se tam sedí na lavičkách, nejsou tam žádný rezidenti moc, takže jakoby ... tam si stěžovali lidi z kanclu, takže třeba bych to povolil po 6tý hodině, aby to ty pracanty jako neopruzovalo, a mohlo by se hrát od 6ti až do těch 9ti, 10ti úplně bez problémů. Protože Na Příkopech nikdo moc nebydlí, a když bydlí, tak se to k nim stejně nedonese, si myslím no. Takže třeba Příkopy mi vadí, že je zakázaný ... nebo vlastně to nedokážu moc pochopit. Jakoby já jsem třeba rád hrál, čistě jenom kvůli tý atmosféře, tak jsem rád hrál ... jakoby u Betlémskýho náměstí, jak se ta ulice jmenuje ... Jilská, tak v Jilský se mi příjemně hrálo. V Karlovce se příjemně hrálo, ale v Karlovce chápu, že to lidem vadí, ale jako kdyby se tam

hodinku denně třeba smělo hrát, čistě jenom pro formát, protože je to super místo, tak jako nerozumím tomu, proč by mělo lidem vadit, kdyby se tam hodinu denně hrálo. Kdyby tam ty lidi byli zaregistrovaný a ty lidi by věděli, že na ně přijde řada třeba jednou v týdnu, když se stihne zaregistrovat v čas, tak prostě se zaregistruje a může si tam třeba na tu hodinku v pátek jít zahrát. Nevím, proč ne. Tak to mi trochu vadí, že se tam nesmí hrát. Jako spouště lidem, co znám, tak jim zakázali hrát na Karlově mostě, protože se nepohodli s těma lidma z toho spolku Umělců Karlova mostu, tak těm hodně vadí, že nemůžou hrát na Karlově mostě a byli by rádi, kdyby se to jako vyjmulo z těch pracek toho spolku, protože ty si tam z toho udělali zlatej důl. Ale mě třeba je to úplně fuk, protože Karlův most ... já bych tam nehrál, protože se mi nelíbí ta atmosféra a je tam na mě až moc velkéj nával, první věc, druhá věc, že radši hraju v ulici, kde se mi tak přirozeně vrací ten zvuk, kde se mi to prostě vrací od těch stěn a tam na tom Karlovým mostě to ten vítr tak jako vezme a odnese, takže člověk musí daleko víc dělat bordel, aby ho opravdu bylo slyšet. Nebo prostě ten zvuk nemá tak dobrej charakter, takže já bych na Karlovým mostě nehrál, ani kdybych mohl. Ale některý lidi by tam rádi hráli a je jim to líto, že nemůžou, protože si to uzurpuje nějakej spolek tady.

Š: A jaký jste měl ohlasy od svého obecenstva? Setkal jste se někdy s negativní reakcí?

D: Ne, nikdy. Teda to bych kecal, ale ne v Praze ... bylo to, když jsme hráli ve Varšavě, tak na nás člověk házel takový dřevěný vajíčka, který nás ... ještě to mám někde vyfocený, takový kreslice dřevěný pomalovaný, s tím, kdybychom dostali do mozku, tak máme otřes mozku, ale jako neukázal se, to byl prostě nějaký magor. Takhle prostě nikdy se člověk nezavděčí všem a hold v tom veřejným prostoru ten busking vždycky někomu bude vadit. Jde o to, aby to prostě byla menšina a aby tomu člověku, kterému bude vadit, nevadil nějak kontinuálně a furt, aby ho nedohnal k nějakým zoufalejším činům. A tady prostě v tom ... na tý Varšavě, tak tam jsme jinak měli jako super úspěch od lidí, vydělali jsme spoustu peněz, pak si nás nějaká holka vzala k sobě domů, vlastně jednu noc taková jedna baba starší, pak druhou nějaký dvě mladý holky si nás ubytovali a jako bylo to super všechno, až na toho jednoho magora, co nás bombardoval dřevěnýma vajíčkama. Ale takhle je to vždycky prostě jako. Ale v Praze se mi nestalo prostě nikdy, že by to někomu vadilo natolik, že by nás seřval, ale slyšel jsem už takový příběhy, že prostě někde někdo byl ošklivej.

Š: Jasně, tak jo, já už mám jenom pár finálních otázek. Já bych se Vás ráda zeptala, kolik Vám je let?

D: Ha, mě je 38.

Š: *Supr, děkuju. A ještě se Vás zeptám, jak se vám daří v téhle koronavirový době?*

D: *No bídne, bídne. Ne takhle ... já jakoby si vydělávám i práci na internetu, takže vlastně jakoby, kterou mám takovou jistou, takže chvála bohu jsem nepřišel o žádný významný výdělek, jako udržím se nad vodou. Ale samozřejmě jsem přišel o kšefty, který byli domluvený, nějaký svatby padly, nějaký venku na různých trzích padly a pár dalších kšeftů. Takže jsem přišel během března dubna třeba o 20000, což jako zamrzí, na muzice. Ale jako zvládne se to nějak.*

Š: *A předpokládáte, že budou mít tyhle omezení na busking třeba i do budoucna?*

D: *No nepochybně, jako kdo ví, jak dlouho ... nikdo nic neví ještě, teďkon jsme překlenují nějakou tu první vlnu tý pandemie, ale nikdo neví, jestli to rozvolnění nepovede k nějakému návratu toho jako. Nikdo neví, jestli se to nevrátí v zimě, nikdo neví, jestli to tady příští rok nebude zas prostě ještě. Takže jakoby ... ta nejistota je vlastně nejhorší pro ty muzikanty, protože jakoby nemůžou plánovat, nemůžou počítat s tím, že když jim to doteďka sypalo, že jim to bude sypat dál. Jako spousta z nich si budou hledat práci, nebudou mít čas chodit na tu ulici, spousta z nich si najde jako jiný formy výdělků, takže jako těch buskerů na jednu stranu jako ubude. Pak zase muzikanti, který přišli o kšefty, tak budou zase na té ulici třeba hledat, jak dorovnat ten výpadek ve svých normálních kšeftech. Že když zrovna nebude zákaz, tak bude na těch ulicích i přetlak, ale těžko říct, jak to bude mít dopad. Takže dopad na busking to bude mít určitě, těžko říct jak. Těžko teďka předvídat, zatím to mělo dost ničivéj. Zatím prostě lidi, co hráli na ulici ... zrušil se mimochodem taky Busking fest, kterej měl být na Žižkově, kterej byl dlouho připravovanej, a tam prostě měli bejt super věci. Pravděpodobně neproběhne ani Praha žije hudbou letos, je to mizérie no.*

Š: *Tak jo, to bude ode mě všechno, tak já Vám mockrát děkuju za rozhovor.*

D: *Tak jo, tak snad Vám to k něčemu bude.*

Š: *Jo, určitě bude.*

D: *Tak jo, hodně štěstí.*

Š: *Děkuju, nashledanou.*

D: *Nashledanou.*

Přepis rozhovoru s buskerem Davidem Grulichem

(skype vyzvání)

Š: *Ahoj, slyšíš mě dobře? Můžeme začít?*

D: *Ahoj, slyším tě. Jasně, jen do toho.*

Š: *Tak já bych se tě na začátek ráda zeptala, jak dlouho se buskingu věnuješ?*

D: *Hele, tak 2-3 roky už to bude, nicméně s velkými pauzami. Nedá se úplně říct, že bych se pouličnímu umění věnoval nějak kontinuálně. Teď už jsem pouze takový příležitostný busker, ale ze začátku mého angažmá v pouličním umění, jsem se tomu věnoval poměrně hodně.*

Š: *A co tě k tomu přivedlo? Jít takhle buskovat na ulici?*

D: *Faktorů tam asi bylo více. Tak nějak mě vždycky fascinovalo sledovat pouliční umělce, to jak dokázali strhnout dav, navodit zajímavou atmosféru, ale si i nepochybně dobře vydělat, ať už v Praze nebo v zahraničních městech. Já provozuju pouliční umění jako zpěvák s kytarou a ozvučením. Vždycky mě bavilo se učit a hrát populární nebo zajímavé písničky ... a když jsem vystupoval před mými přáteli, měl jsem zpravidla pozitivní zpětnou vazbu. To mě asi tak nějak motivovalo tedy jít to zkusit na tu ulici. Říkal jsem si, že tím nebudu nic riskovat, maximálně mě nikdo nebude poslouchat ... a příště už nepůjdu. Ze začátku jsem taky chodil s kamarádem houslistou, což částečně odbouralo takovou tu počáteční trému a strach z toho neznáma ... přeci jen jsme na to byli dva. Ohlasy, zážitky a výdělky ze začátku byly natolik zajímavé, že jsem později skončil s letní brigádou, co jsem v té době dělal a věnoval se potom buskingu daleko víc.*

Š: *Okay, supr. A dokážeš mi shrnout v několika větách, co pro tebe busking znamená?*

D: *Je to asi taková kombinace zábavy, zároveň i výzva jít do něčeho nejistého, neznámého. Během svých vystoupení jsem měl příležitost se seznámit a bavit s takovými lidmi, s kterými bych se jindy jinak do řeči asi nedal ... zároveň taky jsem asi zažil nestandardní situace a hodně se toho naučil. Busking je taková cenná zpětná vazba, hlavně co se týče hudební kvality mého vystoupení ... které věci lidi ocení a které zase ne. Ale nejvíc pro mě busking nejspíš asi znamená zajímavou formu výdělku, která mě po většinou baví.*

Š: *A používáš označení busking nebo třeba něco jiného?*

D: *Tak asi nějak už vyplynulo, že termín busking používám.*

Š: *Supr, díky. A do jaký míry je pro tebe busking povolání a do jaký ho bereš jako koníček?*

D: *Jak už jsem říkal, beru busking jako přivýdělek takovou zábavnou formou. Koníček jako takový je pro mě ten zpěv a taky ta hra na kytaru ... a busking je jedna z forem toho koníčku. Na druhou stranu ne vždy mě mé vystupování baví. Mám v repertoáru omezený počet písní, které mají nějaký pozitivní ohlas ... takže je často opakuju a to mě potom už tolik nebaví. Každopádně neberu busking jako povolání. Já studuju na právnické fakultě, což je dost jiné prostředí než na té ulici ... to mě na tom také právě baví.*

Š: *Supr. A jak vypadá takový tvůj běžný den jako buskera, když se rozhodneš, že dneska teda půjdeš hrát?*

D: *Moje hlasivky mají poměrně omezenou výdrž, proto buskuju zpravidla 2, maximálně 3 hodiny denně. Dopoledne buskovat nemá moc cenu, protože chodí daleko méně lidí. V Praze se smí hrát pouze ob hodinu, proto mi ty 2-3 hodiny zaplní v zásadě celé odpoledne.*

Š: *A chodíš hrát za každého počasí? Nebo jako počas celého roku nebo spíš jenom když je teplo a hezky?*

D: *Za každého počasí určitě ne. Jsem hudebník, už jenom z povahy věci nemůžu hrát pod širým nebem, když prší. Když je silný, nárazový vítr, tak to taky nemá cenu. Ale neřekl bych, že jsem vyloženě sezónní busker ... ale pravdou je, že v zimě téměř nechodím. Jeden rok jsem chodil i v zimě, ale v zimě se mi hodně špatně hraje, protože mám zmrzlé prsty.*

Š: *Chápu. A jsou třeba pro tebe nějaký dny v týdnu, co se týče výdělku, výhodnější?*

D: *Víkend je v rámci výdělku mírně výhodnější, ale zároveň je tu větší riziko ostatních buskerů. Ale já moc nerozlišuju dny, spíš kdy je hezké počasí a kdy mám čas.*

Š: *Okay. A chodíš pravidelně na některá místa? Nebo je střídáš?*

D: *Z důvodu regulace té současné vyhlášky nechodím buskovat v historickém centru Prahy, ale hraju u metra Anděl. Několikrát jsem hrál taky v Drážďanech. Na Andělu se dá hrát v podstatě na 2,3 místech, které ale nejsou od sebe daleko. Určitě by bylo lepší místa střídat, ale atraktivních míst, které jsou mimo historickou oblast je velmi málo a Anděl je mezi nimi nejlepší.*

Š: *Supr. A zvládnul bys mi popsat tvoje vystoupení od začátku do konce?*

D: *Na mém vystoupení není zas tak co popisovat. Přijdu tam v předstihu, aby mi nikdo nezabral místo. Těsně před celou hodinou si nachystám ozvučení, naladím kytaru, připravím si futrál na peníze a začnu hrát ... písničky mi vystačí tak na 45 minut až hodinu, na konci třeba ještě zopakuju nějakou, co jsem hrál na začátku. Potom hodinu čekám nebo si povídám s lidmi a celý proces zase opakuje.*

Š: *Okay, supr. A jsi schopný mi říct, v jaké míře se pohybují tvoje výdělky?*

D: *Jsem schopný ti to říct ... průměrně za jednu hodinu hraní vydělám tak okolo tisícovky. Když hraju s někým a dělíme se, je to o něco méně potom.*

Š: *Supr, díky. A co myslíš, že všechno ovlivňuje tvůj výdělek?*

D: *Myslím si, že skoro všechno. Počasí, moje nálada, to jaký mám zvuk, to na jakém jsem místě, kolik je lidí, kolik je hodin, taky roční období, moje oblečení, často je to taky náhoda.*

Š: *A hraješ s jedním scénářem jakoby nebo třeba písničky čas od času měníš?*

D: *Písničky měním. Učím se nové a některé přestávám hrát. Ale takové ty pecky, co fungujou nejlépe, ty hraju stále dokola.*

Š: *Okay. A jak vnímáš ostatní buskery ve městě?*

D: *Hele já rozlišuju dva typy buskerů. První jsou takoví, kteří se snaží být především umělci a při tom vydělávají peníze ... to jsou často mladí, někdy i vzdělaní lidé, se kterými si dobře rozumím. Pak jsou druzí, což jsou sociálně slabší jedinci, co budování berou jako takovou lepší formu žebrání. Často hrají to samý celý den, každý den v týdnu, těžko se s nimi domlouvá a špatně se poslouchají. Takže asi tak. Ale konkurencí jsou asi v jistém ohledu všichni, ale ta první skupina mi vadí daleko míň (smích).*

Š: *Supr. A co si myslíš o etickém kodexu buskera? Je to pro tebe důležitý, že existuje?*

D: *Hele já se v praxi setkal pouze jednou s tím, že se někdo dožadoval plnění kodexu. Ale myslím si, že se obecně přirozeně tak nějak dodržuje ... a to i ve městech, kde žádný kodex není.*

Š: *Tak a teď bych se tě ráda zeptala na tvůj názor ... jeden busker mi řekl, že si myslí, že je busking v Praze mrtvý. Co si o tom myslíš?*

D: *Já si myslím, že mrtvý není. To ne. Ale ta současná legislativa brání nějakému aktivnímu rozvoji a v tom je ten problém.*

Š: *Supr, díky. Teď bych se ráda přesunula víc k vyhláškám a k policii ... setkáváš se takhle někdy při vystupování s policajty? Jak to probíhá?*

D: *Tam, kde hraju, tam pravidelně působí městská policie. Několikrát jsem s nimi potyčku měl, jednou mi už dávali pokutu, ale nakonec z toho sešlo. Policajti teď už pravidla pouličního umění poměrně dobře znají, proto se o mě ve velké většině nezajímají.*

Š: *A jak si s nimi měl ten problém, jednali s tebou korektně?*

D: *No, šli mě pokutovat, protože jsem začal o chvíli dříve. Jednali právně korektně, ale na můj vkus to bylo příliš přehnaně formální. Nakonec to skončilo domluvou.*

Š: *A nestalo se ti někdy, že by po tobě strážník chtěl něco, co ve vyhláškách není?*

D: *V souvislosti s buskingem se mi tohle nikdy nestalo.*

Š: *Okay, supr. A máš třeba nějaký metody, jak se s nimi do toho konfliktu nedostávat?*

D: *Hele ona policie v centru města tu buskerskou vyhlášku zná, proto je prostě nejlepší jí zkrátka dodržovat. Pokud dojde ke konfliktu a právo je na mé straně, tak argumentuju. Pokud není, tak dělám, že jsem nevěděl a že mě to mrzí.*

Š: *Okay, a pokud bys měl nějaký problém týkající se provozování buskingu, víš kam by ses měl obrátit?*

D: *Jako takový problém bych si uměl představit pouze nějakou drakonickou pokutu, nebo popřípadě zabavení věci, kdy by se mi chtělo podstupovat správní řízení. Ale nic takového jsem skutečně nikdy neřešil.*

Š: *Okay, supr. A myslíš si, že spolupráce mezi městem, policií a buskery funguje na nějaký slušný úrovni?*

D: *Takhle spolupráce mezi městem a policií není moc otázka týkající se buskingu, spíš prostě systému státní správy. Spolupráce mezi městem a pouličními umělci ... no řekněme, že nějaká snaha tam je, ale mohlo by to být daleko lepší.*

Š: *A co si myslíš o vyhláškách? Je tam něco, co ti konkrétně vadí?*

D: *Jako nějaká forma regulace buskingu potřeba určitě je, ne jako tomu bylo v Praze v roce 2010. Ale současná situace není moc dobrá. Vyhláška není příliš promyšlená a vadí mi mnoho. Mě osobně nejvíce vadí plošný zákaz hrát se zesilovačem na území památkové rezervace, což mi přijde jako hrozná škoda.*

Š: *A měla nějaká z těch vyhlášek dopad na tvoje hraní?*

D: *Současná vyhláška a minulá vyhláška mají obě stejný vliv ... na území památkové rezervace je zakázáno hrát s ozvučením. Naposledy to bylo povoleno za té předminulé vyhlášky, což je tuším před rokem 2016.*

Š: *Okay. A je ve vyhláškách něco, co ti přijde prospěšné?*

D: *Prospěšný mi určitě přijde zákaz vystupování na nějakých konkrétních exponovaných místech ... a taky omezení metrů čtverečních jedné produkce. Mě osobně to sice v ničem nepomůže, ale zabrání to nějakým excesům.*

Š: *Tak a teď se konkrétně zeptám na vyhlášku, která rozděluje břehy Vltavy, přijde ti to omezující? Mělo to nějak dopad na tvoje hraní?*

D: *Jako tohle jistě má dopad na všechny, ale nějak zásadně mi to nevadí. Například v Drážďanech je povoleno na jednom místě vystupovat pouze 30 minut, ale tam mají oproti Praze teda skvěle vymyšlený systém.*

Š: *Okay ... a v téhle vyhlášce, z roku 2016 je taky zakázaná spousta nástrojů, jako bicí nebo dudy a dechové nástroje. Jak se koukáš na tenhle zákaz?*

D: *Je to podle mě příliš generalizující zákaz. Evidentně to prostě nějak zastupitelé rozhodli, aniž by někdo z předkladatelů skutečně rozuměl hudebním nástrojům. Protože třeba například cajon nebo tamburína jsou také bicí nástroje a nevím, proč by měli být zakázány.*

Š: *Supr. A ta poslední vyhláška zakazuje převleky a masky, souhlasíš s tím?*

D: *Ono se jedná o takový celoevropský trend. Současná vyhláška tvrdí, že navléknout se do nějakého kostýmu samo o sobě přeci není umění a z toho důvodu se to zakazuje. To je podle mě správné, obří pandy na Staroměstském náměstí skutečně umění nejsou. Zároveň to ale vyřadí ze hry i řadu živých soch, které měly originální a historické kostýmy, což je podle mě škoda.*

Š: *Supr. V té poslední úpravě se rozšířil také zákaz dalších míst, jedním z nich je právě Staroměstské náměstí. Myslíš si, že to je chyba, zakazovat taková turistická místa?*

D: *Hele mě celkově přijde chybné rozšiřovat zákaz na místa, která jsou natolik prostorná, že tam busker nemůže přece nikomu překážet, míst jako je právě Staroměstské náměstí.*

Š: *A dalším z těch zakázaných míst je taky zeď Johna Lennona, která je pro umělce taková trochu symbolická. Jak se na to díváš?*

D: *U Lennonky jsem taky několikrát hrál, ještě bez zesilovače. Přijde mi to škoda, protože tam je takové hipster místo, které se hodně odlišuje od ostatních atraktivních destinací v centru. Zároveň, ale vím, že v té oblasti je hodně rezidentů, kterým ten busking vadil, k tomu mám určité porozumění.*

Š: *Supr. Podle vyhlášky může busker zabírat místo do dvou metrů, ve skupině dvanáct, přijde ti to dostatečný?*

D: *Podle mě pro hudební vystoupení jakékoliv formy to dostačující je. Přijde mi to jako jedno z pravidel, která mají smysl.*

Š: *Hodněkrát se mluvilo o tom, že by se busking povolil v metru, protože jinde po světě to povolený je. Myslíš si, že by měl být povolený i v Praze?*

D: *Jako asi bych si to šel zkusit, ale neumím si to moc představit. Ale myslím, že by stálo za to, to povolit.*

Š: *A podle vyhlášky je busking povolený od 9 do 9 večer, přijde ti to dostatečný?*

D: *Jo, myslím si, že takhle je to naprosto dostačující.*

Š: *Okay. A měl jsi nějaké oblíbené místo, které je teď už zakázané?*

D: *Pro mě, kvůli zesilovači, jsou zakázaná všechna místa v té památkové oblasti. Místa, kde jsem někdy hrál a bylo to fajn ... to bylo třeba Václavské náměstí a Staroměstské náměstí, ta Lennonova zeď, prostor u metra Malostranská byl taky fajn.*

Š: *Supr. A co na tebe říká obecnostvo? Setkal ses někdy s negativní reakcí?*

D: *Někdy se s tou negativní setkám. Někomu vadí hluk, někomu se nelíbí, když zpívám anglicky, někdo zjevně nesouhlasí s touto formou výdělků. Ale ty pozitivní určitě převažují, což je to důležité.*

Š: *A stěžoval si na tebe třeba někdo z obyvatel, z rezidentů?*

D: *Jednou právě u Lenonky na nás někdo vyběhl, že hrajeme příliš často to samé. Jednou taky v Dráždanech nebyl nadšenej jeden rezident. Několikrát, ale někdo i přispěl a prohodil se mnou pár slov, s tím, že tu bydlí a že se mu to líbí.*

Š: *Okay, supr. Tak já už se tě zeptám jenom na pár finálních otázek.*

D: *Dobře.*

Š: *Kolik ti je let?*

D: *Letos mi je 21.*

Š: *A jak se ti daří teď v době viru?*

D: *No, kvůli covidu teď buskovat nechodím, ale stejně se musím učit na zkoušky, tak mi to ani nevadí.*

Š: *A jak tě zasáhla omezení, která byla zavedena?*

D: *No, nejvíc mě zasáhlo zavření vysokých škol.*

Š: *A poslední finální otázka, myslíš si, že ty omezení budou mít na busking nějaký dopad?*

D: *Omezení jako taková se teď už rozvolňují. Teď záleží, jestli přijde finanční krize nebo třeba druhá vlna viru. Nikdo neví, uvidíme.*

Š: *Tak jo, supr. To je ode mě takhle všechno. Tak já ti moc děkuju za rozhovor.*

D: *Já taky děkuju. Ať se ta bakalářka vydaří.*

Š: *Díky, snad jo. Tobě ať se povedou zkoušky, tak se měj.*

D: *Díky, ahoj.*

Š: *Ahoj.*

Přepis rozhovoru s buskerem Jiřím Šámalem

(telefon vytáčí)

Š: *Dobrý den.*

J: *Dobrý den, tak se do toho asi můžeme pustit.*

Š: *Supr, skvělý. Tak já bych se Vás na začátek ráda zeptala, jak dlouho se už pouličnímu umění věnujete?*

J: *Osobně se mu věnuju zhruba ... no už to bude takových 8 let, od toho roku, co vyšla ta první vyhláška, tuším rok 2012, tak nějak od června 2012.*

Š: *A co Vás k tomu vedlo takhle jít a hrát na ulici?*

J: *Tak hudba mi byla a je celý život milým koníčkem. K buskingu jsem byl tak nějak ovšem donucený různými životními zvraty. Ze zaměstnance v technickém kolektivu se ze mě stal člověk bez práce „na ulici“ bych tak řekl. Překlenul sem tak několik let ... až do doby, kdy sem začal pobírat starobní důchod.*

Š: *A kdybyste mi měl popsat co pro Vás takhle ten busking znamená?*

J: *Tak znamená to pro mě hudební seberealizaci. Já zpívám hlavně lidové písničky a doprovázím se k nim jakoby na cimbál. A taky to vlastně byla jakási cesta k finančnímu zabezpečení po ztrátě toho mého místa, jak už jsem říkal. Taky to byla taková cesta, po platnosti té vyhlášky první z 2012, cesta konfrontace hudebních vystoupení někde na veřejnosti ... a to hlavně s mým výjimečným nástrojem Hang drum Integral, který mám od roku 2008.*

Š: *A používáte označení busking nebo téhle činnosti říkáte nějak jinak?*

J: *Jojo, výraz busking používám.*

Š: *Vy už jste to trochu naznačil, ale jak moc pro Vás je busking povoláním a do jaký míry ho berete jako koníček?*

J: *No, ono hodně záleželo na té osobní situaci. Před tím než jsem mohl jít do důchodu, tak jsem na ulici chodil jako „do práce“, tak abych měl jako podobný výdělek, jako jsem měl v tom zaměstnání. Teď, když už v důchodu sem, tak hraju bez nutnosti získat ty peníze a tak mě ten busking zajímá v trochu jiných směrech ... jako jakási zpětná vazba na repertoár, názory ostatních lidí, baví mě taky nové a další posluchače seznamovat s tím mým nástrojem.*

Š: *Supr. A jak vypadá Váš běžný den jako buskera?*

J: *To se dá taky rozdělit na tu dobu před důchodem a teď tu, co je po něm. Další změna byla vynucena i tou vyhláškou z roku 2016 ... ale řekněme, že dříve jsem hrával tak čtyři až pět hodin, nyní mi stačí dvě nebo tři hodinky.*

Š: *A vystupujete za každého počasí? Jakože jestli třeba buskujete celý rok nebo třeba jenom v těch teplejších měsících na jaře nebo v létě?*

J: *Takhle ... před tím důchodem jsem hrál celý rok, jenom teda když bylo pod 5 stupňů nebo déšť, tak to mi to dost znemožňovalo. Teď v důchodu chodím na stinná stanoviště hodně nárazově a právě spíš sezónně, když je tepleji. Rád buskuju na dovolených v cizině ... dá se tak testovat zájem tamních obyvatel a to mě moc baví.*

Š: *A zaznamenal jste takhle, že by některé dny v týdnu byly, co se týče výdělku, jako lepší? Nebo třeba svátky, jestli nejsou výhodnější?*

J: *Ne, to ani ne. Nějaké velké rozdíly mezi třeba pracovními dny a víkendem jsem moc nezaznamenal. Cizinecký ruch je v Praze tak nějak stálý, bez vlivů víkendu nebo nějakých svátků.*

Š: *Supr, okay. A chodíte pravidelně na stejná místa?*

J: *Takhle, já s tím kovovým nástrojem musím být ve stínu a ty moje místa na busking tomu i odpovídají. S tou novou vyhláškou a s tím nařízením levého a pravého břehu se mi přemísťování teoreticky úplně znemožnilo. Ale tak ... rád hraju na Hradčanském náměstí, jakoby s pohledem na Morový sloup. Nebo taky ještě byla příjemná odpoledne u Strahovský knihovny, tam jsem zase mohl koukat na Hradčany a taky na Vltavu.*

Š: *Supr. A byl byste mi schopnej popsat takhle Vaše vystoupení? Jak to probíhá a tak?*

J: *No tak při tom svém hraní sedím na takovém cestovním batůžku, Bago Bago se to jmenuje, a nástroj mám na klíně. Tak nějak střídám improvizaci a zpívané písně. Pokud se tam u mě zastaví víc lidí, tak zpívám české lidové písničky, pomalý d-moll a občas nějakou rychlejší fkovou durovou skladbičku. Před sebou mívám vystavená cédéčka, občas tam mám i nějakou tu pozvánku na moje nejbližší vystoupení ... hlavně na Etno večery, co jsou v Art Space. Anglicky moc neumím, ale abych mohl s těmi lidmi občas prohodit pár slov, tak jsem se za těch pár let nějak naučil odpovědět na základní otázky, třeba taky o tom mým nástroji, jak jsem se k němu dostal ... a co třeba na něj jde zahrát a tak.*

Š: *Okay. A byl byste schopný mi říct, jaký byl třeba Váš průměrný výdělek? Jakoby odhadem stačí.*

J: *No, když jsem to potřeboval k obživě ... jak jsem říkal, že sem pracoval pravidelně a denně, tak jsem se hodně snažil, aby ten průměr za hodinku bylo okolo 300 korun. Ale samozřejmě to záleželo ... jindy jsem měl víc, někdy taky míň. Záleželo třeba na počasí a taky na tom ročním období. Ale já jsem jako hrál i jinde ... třeba na nějakých akcích, vernisážích a tak. Zvlášť v zimě, kdy bylo venku nepříznivo.*

Š: *A co si myslíte, že ten Váš výdělek jako ovlivňovalo? Třeba kromě toho počasí?*

J: *Podle mě je hlavní ten nástroj, aby byl unikátní. Pak taky asi hodně originalita toho vystoupení. No a zpívání těch českých, a třeba i moravských nebo slovenských lidovek ... to mají turisté za folklór a často si potom koupí i cédéčka s jejich nahrávkami.*

Š: *A vystupujete jakoby s jedním scénářem nebo to nějak obměňujete?*

J: *Takhle ... já mám jako playlist obvykle na celou hodinu, je to střídání písniček a improvizace, případně občas někdy zařadím novou písničku, kterou doladuju na ulici. Pokud si ty lidi sednou a poslouchají, tak písničky jako neopakuju a dostanou ode mne celý ten playlist ...*

Š: *A vidíte ostatní buskery jako konkurenci třeba?*

J: *Ne, to ne. Hodně pouličních umělců je mými kamarády dlouho let ... a taky si myslím, že tím, jak každý máme jiný nástroj a vlastně celý styl toho vystoupení, tak konkurence pro mě rozhodně nejsou ... a vlastně ani být nemohou.*

Š: *A co takhle etický kodex? Je pro vás jako důležitý?*

J: *Za mě vůbec není problém s jeho dodržováním. Je to jakési písemné vyjádření normálního slušného chování civilizovaného člověka. Jako občas jsem se setkal takhle s někým ... jakoby sobeckým, kdo ten kodex ignoruje, ale já si vždycky říkal, že „moudřejší ustoupí a tak jsem odešel ... město je velké a míst ke klidnému hraní je, si myslím teda, dostatek.*

Š: *Tak a teď bych se Vás ráda zeptala na váš názor ... jeden busker mi řekl, že si myslí, že busking v Praze je mrtvý. Souhlasíte s ním?*

J: *A co akce Praha žije hudbou? Ta je přeci na podporu pouličního umění, teda především toho akustického. Ne, tak to si nemyslím, že by bylo mrtvé. Jako oni omezení jsou v nějakém smyslu potřebná. Na druhou stranu, kdyby každý zvládal dodržovat už jenom ten kodex, tak si myslím, že by to minimalizovalo ty střety těch hudebníků s obyvateli města. Kvalitní vystoupení vždycky přiláká nějakou pozornost a lidé si taky svobodně vyberou, co je ten jejich šálek kávy, z té pouliční nabídky. Jako neumím si představit město s úplným zákazem buskingu, to by byl ten mrtvý busking potom.*

Š: *Okay, supr. Já bych se asi trochu teď přesunula víc jakoby k policii a k těm konkrétním vyhláškám a tak.*

J: *Dobře.*

Š: *Tak bych se Vás zeptala, jestli jste se někdy při vystoupení setkal s policií? A jak to vaše setkání potom vypadá?*

J: *Často se mi stane, že i ten policista se zajímá o ten můj nástroj a to moje hraní. Jednou, to bylo po té vyhlášce v roce 2016, tak jsem byl pokutován za to, že jsem nedodržel hranici 25 metrů od zákazu. Bylo to jen za 100 korun a policista měl pravdu (smích).*

Š: *A jednali s vámi policajti slušně? Nebo jakoby, jak nějaký problém s vámi řešili, jestli pokutou nebo spíš se snažili domluvit?*

J: *Přesně takhle, za celou tu dobu toho mého hraní jsem se s nimi tak dvakrát domlouval a ta pokuta byla jenom ta jedna.*

Š: *A stalo se vám, že by policie požadovala něco, co ve vyhláškách není nebo vás nějak nutil třeba i k něčemu na co neměl jako úplně právo?*

J: *Jednou na Staromáku, tak to jsem byl dotazován, jestli mám doklad na zábor chodníku. I když jsem se tam vešel do toho jednoho metru čtverečního, co byl ve vyhlášce. Ale jako domluvou jsem se potom dozvěděl, že na takovém místě musím provozovat činnost a ne telefonovat. Ten mobilní hovor jsem měl jako v tom momentě, kdy se policista blížil, takže to viděl. Přemohl jsem emoce s pocitem bezdůvodně buzerovaného buskera a jako normálně slušně jsem si to s policistou vyříkal.*

Š: *Supr. A máte nějaké metody, jak se do konfliktu s policií dostat?*

J: *Nemusel jsem později už nic podobného řešit. Já se řídím téma vyhláškama a řídím se tím kodexem.*

Š: *Okay. A měl jste někdy nějaký problém, který jste jako musel řešit třeba s úřadem nebo tak?*

J: *Ne, to jsem nemusel.*

Š: *Supr a myslíte, že spolupráce mezi městem, policisty a buskery funguje na nějaké slušné úrovni?*

J: *Já si myslím, že probíhají na nějaké dostačující úrovni, ale nevím ... sám jsem se žádného osobně nezúčastnil.*

Š: *A jaký názor máte na vyhlášky? Je tam něco, co by vám vadilo?*

J: *Vyhlášky jsou nejspíš v pořádku. Mě spíš přijde jako horší, že není moc vyžadováno, aby se jako jejich pravidly řídili i ti cizinci, co takhle přijedou a budují, kdy se jim chce a kde se jim chce.*

Š: *Okay, supr. A měla nějaká z těch vyhlášek dopad na Vaši činnost?*

J: *Úplně ta první vyhláška o možnosti pouličního umění, ta mi v podstatě zachránila existenci. Další úprava, třeba ta s hodinovými režimy, tak vyžadovala z mojí strany hlavně jako lepší*

logistiku dojezdu, a přípravy a jako celkové využití času mezi těmi povolenými hodinami buskingu.

Š: A je třeba něco, v čem Vám nějaká vyhláška pomohla?

J: Jo, omezení tý hlučnosti, hlavně těch silných zesilovačů s volume doprava.

Š: Okay, tak já se teď trochu přesunu k těm některým bodům ve vyhláškách. Já bych se vás chtěla zeptat, jestli pro Vás bylo nějak omezující rozdělení těch břehů Vltavy, na ten levý a na ten pravý?

J: No, jako jestli chci využít celou povolenou hodinu, musím si přesně plánovat dojezd na místo a jako i čas na přípravu místa pro vystoupení.

Š: Jasný. Jsou taky zakázaný hlasitý nástroje jako třeba bicí nebo dudy a podobně, co si o tom myslíte?

J: Takhle ... ono vždycky záleží na člověku, který na ty nástroje hraje. Znáám trumpetistu, co umí pianissimo ... takže pokud jako umělci potřebují ořvat půl města, tak se mi to také nelíbí a nerad bych tam bydlel.

Š: A v té úpravě teď na podzim byly taky zakázaný masky a převleky. Co si o tom myslíte?

J: Nevidím na oblečení si figury žádný umění ... ty lidi tam jsou kvůli focení za peníze, oni přeci nic z umění návštěvníkům nepředávají.

Š: A teď v té poslední vyhlášce bylo zakázaný další místa, jedno z nich je taky Staromák. Myslíte si, že tenhle zákaz je chyba?

J: Na začátku, v tom roce 2012, jsem tam hrával, byli jsme tam asi čtyři vystupující takhle ... v různých těch místech Staromáku a nepřekáželi jsme si. Já si myslím, že by tenhle zákaz nebyl potřeba, kdyby vystupující jednali podle toho etickýho kodexu.

Š: Supr. Do těch zakázaných míst taky zahrnuli zed' Johna Lennona, přijde Vám to nevhodný?

J: No, jako tam bych rozhodně uvítal ty, kteří hrají Beatles, písně Johna Lennona a ctí tak svou hudbou jakýsi jeho odkaz.

Š: *Okay ... a busker může zabírat místo dvou metrů, je to pro dostatečný prostor?*

J: *Pro mě a můj futrál to dostačující je.*

Š: *A myslíte si, že by měl být povolen busking i v pražském metru? Takový ty velký města ho většinou povolený maj.*

J: *Jako líbí se mi hraní v metru, ale nikoliv na nástupištích u těch kolejí, ale jako v těch podchodech a průchodech, kde by to nepřekáželo spěchajícím cestujícím. A jako je to spíš vhodný pro jednotlivce, ne moc pro skupiny. Jako ona se koná akce Nalad'te se v metru a tý se pravidelně účastním, ale to je prostě věc výjimečná a taky organizovaná. Ale vím, že cestujícím se to líbí a tak by se tedy mohlo hrát nejen v tyto časy.*

Š: *Supr. A busking je povolen od 9 do 9, přijde Vám ten čas v pohodě nebo byste to třeba prodloužil?*

J: *No, tak v těch letních měsících, kdy je dlouho vidět a je příjemně venku, tak bych to prodloužil do těch 10ti.*

Š: *A měl jste nějaké místo pro svoje vystupování, který už je zakázaný teď?*

J: *No, jak už jsem řekl, chodíval jsem na ten Staromák.*

Š: *Dobře a jaké máte takhle ohlasy od svého obecnstva?*

J: *Ohlasy mám jen kladné. Výhoda pouličního hraní je na tý dobrovolnosti, je možná odejít snadno. Nikdo vlastně neriskuje ani vstupenku, nic prostě.*

Š: *A jak na vás reagují obyvatelé? Nestěžoval si někdo třeba na Vás?*

J: *Já jim ke stížnostem nedávám důvod. Takže bez stížností, spíše s pochvalami (smích).*

Š: *Tak já už mám jenom pár otázek na konec. Jestli se Vás můžu zeptat na Váš věk?*

J: *Je mi 66.*

Š: *A jak se Vám daří v téhle karanténou zasažené době?*

J: Ale ... daří se mi dobře, díky za optání. Já mám aspoň čas k doplnění a rozšíření svého repertoáru.

Š: A zasáhla Vás nějak ta omezení?

J: No jako busking neprovozuju, musel jsem taky zrušit svůj pravidelný pořad Etno, který měl být 64tý teď v dubnu. Jako je otevřený termín 65tý Etno 13. května, ale to ještě není jisté. Návštěvnost by mohla bejt nějakých 10 15 lidí.

Š: A myslíte si, že tohle všechno bude mít i nějaký dopady na busking v budoucnu?

J: Těžko říct ... asi bude méně turistů z ciziny.

Š: Supr, okay, tak to je ode mě všechno. Tak já Vám mockrát děkuju za rozhovor a mějte se pěkně.

J: Taký děkuju, i Vy. Nashledanou.

Š: Nashledanou.

Přepis rozhovoru s buskerem Jiří Wehle

(telefon zvoní)

Š: *Dobrý den.*

J: *Dobrý den, tak co? Chcete to zmáknout teďka?*

Š: *Určitě. Já mám čas.*

J: *Tak jo, tak se ptejte. Ať to máme z krku.*

Š: *Dobře, tak já bych se Vás chtěla prvně zeptat, kolik let se věnujete buskingu/pouličnímu umění?*

J: *Kolik let? No heďte, řeknu Vám to takhle, začal sem v 68mým, jo? Když byl takovej ten boom, když bylo to volno, tak to sme hráli na Staromáku. To sem hrál na Staromáku ještě s pár kamarádama a pak to přešlo, protože byl zákaz. Pak sem ještě chodil s kámošema na Karlův most, tam sme hráli tak, že vždycky když někdo šel, nějakaj policajt, tak sme zaklapli víko a prostě hráli sme jako, ale to sme hráli víc pro sebe. Ale od 89týho vlastně hraju furt. Tak já nevím, jak to chcete ... asi od toho 89týho. To je kolik? Ježiš marija.*

Š: *To je ... 30? 31 let?*

J: *Asi tak no.*

Š: *Supr, to mi takhle stačí, já si to nějak zpracuju. A jak jste se k tomu jakoby dostal? Co Vás prvně vedlo k tomu, ať v tom 68 nebo 89, jako fakt jít?*

J: *V tom 68mým mě vyzvali kámoši, ať s nima jdu hrát. Tak to sem šel. A v tom 89tým to byl vlastně jeden kamarád, kterej říkal 'pojd' dem si zahrát, na Karlovým mostě hrajou' a jako hráli tam, tam se hrálo, tam chodili trempíci. Tam hráli u tý pijety v těch devadesátech letech. Ty přijeli z trempu, hodili batoh a hráli si jen tak pro sebe. My sme tam hráli taky ... jako v tom 89tým jen tak pro sebe. Tam se hrálo různě, tam se dávali lidi různě dohromady, to byla přátelská atmosféra. V tom 89tým tam se to prostě vyhrnulo, jo? A já sem byl jeden z nich, kterej se tam vyhrnul taky, takže. Pamatuju si, když Havel říkal, že 'muzika patří na ulici' taky. Toto si pamatuju, že Havel nějak řek.*

Š: *Jasný. A co pro Vás busking takhle, ta pouliční muzika, znamená? Kdybyste to mohl shrnout do pár vět?*

J: *No, že dělám to, co mě baví no. Že je to prostě ... jednak prezentuju sám sebe, což mi dělá dobře. Když mě lidi chválejí, samozřejmě. A kromě toho jako hrát venku mě vždycky bavilo. Sednout si na lavičku s kytarou a jen tak si hrát, ale když sou za to peníze, tak mě to nevadí. Naopak. Tak to potom cejtím jako takovej koncert venku ... že to není úplně, jak bych to řekl, na nic, ale že si ještě vydělám nějaký peníze, že mám obecnstvo, že ho dokážu zaujmout. Protože ono je to těžší. Když dou na mě na koncert, jakože já dělám i koncerty, tak ty lidi tam jdou, že jdou na koncert, takže tam je samozřejmě daný, na koho jdou, jdou na mě. Ale na tý ulici, tam je to jinak, tam ty lidi mě neznaj, tam nevědí, kdo a co sem zač. Musím je něčím zaujmout a tím, že zaujmu, tak je to tím zajímavější právě.*

Š: *Supr. Takhle mi to stačí. Ještě bych se Vás chtěla zeptat, vy jste zmínil, že děláte i koncerty, tak bych se chtěla zeptat, do jaký míry, je to pro Vás na tý ulici jako povolání a do jaký míry to berete jako koníček?*

J: *Já sem v důchodu, takže je to povolání i koníček. Nebo já nevím, jak to říct nejlíp.*

Š: *Jasný, je to pro Vás jako obojí.*

J: *Povolání je důchodce no. (smích) Je to pro to přivydělávání dobrý no.*

Š: *Dobře a dokázal byste mi popsat takovej Váš běžnej den jako buskera? Kolik hodin v průměru ste schopnej vystupovat? Jak často si třeba děláte pauzy a podobně.*

J: *Já pauzy většinou nedělám, protože tím, že mě to baví, tak jsem schopnej vystupovat třeba tři čtyři hodiny v jednom kuse. Pokud mám hlas, pokud ten hlas odejde, tak musím samozřejmě skončit. Ale fakt jsem schopnej hrát hodně dlouho. A neopakuju, sem jeden z mála, který neopakujou písničky, opakuju třeba když někdo přijde a chce třeba, má zájem o tu nějakou písničku, tak mu jí zopáknou samozřejmě, ale jinak to jako neopakuju. Opakuju jediné ... ačkoliv stalo se, že sem i opakoval, ale já mám tak širokej repertoár, že opakovat nemusím.*

Š: *A hrajete za každýho počasí? Jakože chodíte třeba i v zimě, celej rok nebo hrajete spíš jen v těch letních měsících?*

J: *No chodím v zimě, samozřejmě. Chodím celej rok. Ale teďka už chodím jenom pátky, soboty, neděle. Předtím sem chodil každěj den.*

Š: *A takhle ty pátky, víkendy jsou jako v rámci výdělnku nějak výhodnější pro Vás?*

J: Jsou lepší no. Ale víte co ... někdy mám pocit, mě je třeba 70 ted'kon a jako síly ubívají. A potřebuju dělat i jiný věci než prostě hrát venku jo. Takže chodím opravdu jen o tom víkendů.

Š: A chodíte na nějaký konkrétní místa pravidelně nebo to nějak měníte, podle nálady třeba?

J: Ne ne ne, neměním to. Protože já sem si našel místečko u hradu, je to ulice ke hradu. Je tam svatej pokoj. Nemusím se rvát o místo, vždycky, když tam přijdu, tak je tam prostě volno. Tam nikdo nespěchá, protože si tam málo kdo vydělá. A asi mám míň, než bych měl, já nevím ... na Karlovým mostě nebo na Staromáku, ale mám tam klid. Zatímco na tom Staromáku a na tom Karlovým mostě ta atmosféra prostě vymizela. Jenom byznys ... a prostě necejtím se tam nejlíp no.

Š: Dobře, a byl byste schopnej mi říct, v jaký míře se zhruba pohybují Vaše výdělky? Kolik Vám třeba jedno vystoupení průměrně vynesou?

J: To já nevím, to je prostě pokaždý jinak. A to se mi prostě tady nechce úplně ventilovat.

Š: Dobře, rozumím.

J: Chci jenom podotknout opravdu, že mercedes opravdu nemám. Že to na nový auto není. (smích)

Š: A víte, dokážete říct, co třeba všechno ovlivňuje Váš výdělek? Třeba když máte lepší náladu, tak jestli je to na tom výdělku taky poznat?

J: Samozřejmě. Oni to ty lidi vycejtěj. Když člověk hraje v tý špatný náladě, tak oni to vycejtěj a dávaj míň no. Člověk musí bejt v pohodě, musí se dostat do pohody.

Š: A vystupujete s jedním scénářem? Nebo ty písničky, co znáte, nějak obměňujete?

J: Obměňuju, obměňuju. Protože když mě přestane bavit ten soubor písniček, který hraju, tak dám zase jiný. A mám jich opravdu, já jich mám hodně prostě. Nejsem schopnej to spočítat, ale vydal sem vlastně čtyři desky, z toho tři desky sou každá ... ehm, jak bych to řek, tři desky sou vlastně originály. Že tam není jediná písnička, kterou bych opakoval. Ale ted'kon další budu opakovat, protože sem si koupil jednak Meka, počítač Mek. Takže ho mám vedle písnička. A koupil sem si LogicPro program a zvukovou kartu a dobrej mikrofon a udělal sem si tady takový studio. A nahrávám prostě a aranžuju. To znamená, že já si tam prostě nahraju kytaru, harfu, nineru, popřípadě nějaký šalmaje, si tam dám. A pak třeba trojhlas.

Š: *To zní dobře, a já bych se Vás ještě chtěla zeptat, jak vnímáte ostatní buskery ve městě? Jestli je vnímáte jako konkurenci? Nebo jestli jste třeba přátelé?*

J: *Jó, jako přátelím se s buskerama, samozřejmě. Jenom s některýma samozřejmě.*

Š: *A nevnímáte je jako konkurenci?*

J: *Ani ne. Tak jednak tam nikdo nechodí, na ten hrad. Jednak oni hrajou úplně něco jinýho než já. Já se dost odlišuju, si myslím. Že to těžko brát jako konkurenci.*

Š: *Supr. Rády bych znala Váš názor na Etický kodex buskera? Jestli je to pro Vás, ten kodex, důležitý?*

J: *No, ten kodex ... Ten kodex není špatnej. Ale byl bych rád, kdyby byl dodržovanej, jo? Ne všichni buskeři jsou slušní. Samozřejmě, každej člověk je jinej. Ale jo, chtěl bych, aby se dodržoval. A měl by bejt možná i v nějaký vyhláске, prostě součástí nějaký vyhlášky. A ta vyhláška by měla bejt trošku lepší, než to co je teďka.*

Š: *Jo, já se k těm vyhláškám později dostanu, mě to taky přijde docela šílený. Teď mám ještě jednu takovou obecnější otázku, jeden pouliční umělec mi řekl, že pouliční umění v Praze je mrtvé. Myslíte si, že to je pravda?*

J: *Mrtvé ... no víte co, je umrtvený ... možná. Mrtvý je silný slovo. Momentálně toho pouličního umění moc není, když přijdete do Prahy, když se podíváte na Staromák, když se podíváte kamkoliv, tak tam skoro nikdo není. Takže ono na to něco je ... to, že se hraje na Václaváku nahoře, jeden pianista a já nevím ... v Pařížský jeden kluk, ten je výbornej teda. Ale je toho málo, je to takový umrtvený. Je to mrtvý město trošku. Asi jo, asi má pravdu. Je to teďka mrtvý.*

Š: *Dobře. Já se teďka přesunu spíš k tý oblasti těch vyhlášek a třeba i k policii. Já bych se Vás chtěla zeptat, jestli se setkáváte někdy takhle s policií a jak to probíhá, když se s nima setkáte?*

J: *No měl sem s nima konflikty ještě v minulosti, protože oni jako ... některý jsou příliš aktivní a příliš prostě si vymejšlej i nad vyhlášku. Kde prostě ... si dávaj svoje vlastní zákony. Já si pamatuju, že když to nějak začínalo, tak mě chtěli policajti pokutovat za to, že prodávám céděčka, ačkoliv to bylo povolený. A já sem jim nechtěl dát samozřejmě prachy a oni říkali, že teda bude řízení na Praze I. Pak dokonce posílali upomínku, abych zaplatil nějaký peníze, já*

jsem to odmít, a nakonec sem to vyhrál. Protože sem se odvolal a tam potvrdili, že teda mám pravdu. A to se stalo několikrát takhle. Oni jednali dost drsně takhle.

Š: Jojo, a dostal jste pokutu od policajta třeba neoprávněně?

J: Neoprávněně ne, neoprávněně sem si to prostě nikdy nenechal líbit. Ale oprávněně sem dostal.

Š: A za co jste dostal?

J: No protože sem nedržel ty šílený časy a používal sem takovej malej zesilovač, sice malej zesilovač, ale používal sem ho. Pětidrátovej. A oni na mě ... někdo mě to, oni sami mi říkali, že o mě už dávno vědí a že nejsou blbý, ale že prostě přišli na udání a že prostě sem recidivista, což nejsem samozřejmě, tak mě musej dát. Tak mi dali tisícovku.

Š: A máte nějaký osvědčený metody, jak se do konfliktu s tou policií nedostávat?

J: Ha, no jediné dodržovat některý ty zákony. Oni teďka už se uklidnili, teďka už dávaj pokoj jo.

Š: A víte takhle, když máte nějakej problém týkající se tý vaší činnosti, kam byste se mohl obrátit? Když třeba policie jedná neoprávněně?

J: No tak se obrátím na jejich ... oni maj takový oddělení, kam si můžete stěžovat na ně. No a tam sem dokonce napsal i dopis několikrát. Vlastně jednou, jednou sem tam napsal dopis.

Š: A myslíte si, že spolupráce mezi městem, policií a takhle buskery funguje na dobrý úrovni nebo by se to mohlo nějak vylepšit?

J: Nefunguje dobře. Nefunguje dobře, protože ... možná že se to teďka změní jo, jsou tam ti piráti, tak uvidíme jo, ale zatím to nefungovalo. V minulosti, když vyšla nová vyhláška, tak oni říkali, že to konzultovali s náma jo. A s náma samozřejmě vůbec nic nekonzultovali jo. Prostě ... byly tam chyby, protože to prostě prej konzultovali s konzervatoři, to je taky nesmysl. Protože tam prostě byly takový šílený chyby v tý muzice, kterých by se konzervatorista nikdy nedopustil jo. Věci, který ví i prvák na konzervatoři i v lidový škole. Oni to nevěděli samozřejmě. Byly tam naprostý nesmysly chvílema.

Š: To nás teda přivádí k těm vyhláškám. Je něco, co Vám na těch vyhláškách konkrétně vadí?

J: *No vadí mi ty střídavý hodiny. Vadí mi ... že oni vůbec na to, že buďto všechno zakážou a nebo všechno povolej jo. Ale aby si s tím dali práci a tu vyhlášku opravdu vymakali, tak aby byla nosná a aby prostě fungovala nějakým způsobem. Víte co ... mě by vůbec nevadilo, kdyby sme platili nějakéj malej poplatek jo. Ale tohleto ... to je prostě ... oni v tom dělaj chaos. Střídavý hodiny prostě, ty zesilovače, vysoký tóny, že vadí ... zakazujou některý nástroje, když zakážou bicí, tak zakážou cimbál, hejdan, ktorej je tichej prostě. To je prostě úplně nesmyslný prostě. Takhle se nedá dělat vyhláška přece. Příšernost.*

Š: *A je v těch vyhláškách i něco, co by Vám při tom vystupování pomohlo?*

J: *Ježišmarja, tak to teda ted'ka nevím.*

Š: *Nevíte takhle z hlavy?*

J: *Nevím, to bych musel mít tu vyhlášku před sebou a trochu jí proštudovat. Ale vadí mi taky hodně, že jsou zakázaný místa, který byli vždycky povolený. Třeba ten Staromák, Malý náměstí, Václavák, Příkopy prostě ... to je všechno zakázaný. Místo aby tam udělali tichý zóny, střední zóny, hlasitý zóny. Tam kde by neměl být hluk, byli by tam tišší nástroje, ty tišší nástroje ... to bych nevyjmenovával, prostě bych řekl, že tam musí bejt ticho. No a nejlepší by to bylo asi na ty decibely no, ale to zřejmě není povolený, to zřejmě nemůžou. No prostě dát si s tím práci nějakou.*

Š: *Rozumím. A v tý nový vyhlášce byli zakázaný různý druhy masek a převleků, co si o tý vyhlášce myslíte?*

J: *Jako o těch maskách? Oni tvrděj, že tam nedělaj nic ty lidi, ale přitom dělaj, oni investujou do těch masek. Snaží se vymyslet dobrou masku ... neříkám, ty pandy se mi nelíbili jo. Ale jako rytíři na hradě, který do toho dali hodně peněz, který se snažili prostě nějakým způsobem ty masky udělat, to je taky vlastně umění. Ty zlatý lidi, ono dobře, oni se kopírujou, ale dávaj do toho nějakou svoji inspiraci jo. Já nevím no ... jestli tam stojí nějaká maska, tak nikomu nepřekáží podle mě.*

Š: *Já s vámi souhlasím. Jak je rozdělení těch břehů Vltavy na ty sudý a lichý hodiny, bylo to pro Vás v něčem omezující?*

J: *No je to nesmyslný tohleto. Prostě je to naprosto nesmyslný. Jako za jakým účelem tohle ud'ali, že budeme přebýhat. Já bych nechtěl říct, že si to vymyslel blbec, protože nechci bejt sprostěj, ale takovouhle kravinu si vymyslet prostě. Tak dát aspoň dvě hodiny v kuse a hodinu*

pauzu, aby to tam nebylo furt jo. Ale zase to musej udělat tam, kde někdo bydlí, kde to překáží, tak tam bych to chápal, ale třeba na tom Hradě, kde není nikde nikdo, kde to opravdu nikomu nemůže vadit nebo ... v parku na Kampě, komu to může vadit, komu to vadí, tak tam prostě nejde, nebo jde do zádu si myslím. To je to co říkám, že si nedaj prostě ani tu práci tu vyhlášku udělat. Oni radši zřejmě si daj kafe a udělaj to, co nejjednodušší, aby s tím nebyla práce prostě. Já sem je dokonce několikrát vyzýval, pojd'te se sejít, budou tam zástupci buskerů, zástupci rezidentů, zástupci vaši a tu vyhlášku prostě vytvoříme.

Š: A žádná odpověď?

J: Vůbec absolutně žádná. Ale bylo by to to nejrozumnější, co se dá udělat pro ten busking.

Š: Já tomu rozumím. Ještě bych se chtěla zeptat, jestli si myslíte, že rozšiřovat zákazy a omezení toho buskingu na tak turistická místa, jako je právě to Staroměstský náměstí, jestli je to jako chyba?

J: No to si myslím, že je chyba. Je to chyba, samozřejmě. Na Staroměstským náměstí nebydlí skoro nikdo, tam to opravdu nikomu nevadí. Tam to vadí nějakým stánkařům, který nám záviděli, kolik máme peněz, že oni tam musej bejt celej den a my tam máme peníze prostě hned. Nebo já nevím, co se ... co jim tam vadilo.

Š: V té poslední vyhlášce byl taky zákaz hraní u zdi Johna Lennona, což je takový významný umělecký místo, zvlášť pro hudebníky. Myslíte si, že to je nevhodný zákaz?

J: To je teda nevhodnej zákaz. Nevím, proč by tam kluci s kytarou nemohli hrát písničky Johna Lennona, když je to zeď Johna Lennona, čili zeď hudebníka. Nechápu, proč tohleto zakázali.

Š: Souhlasím. Ještě bych se chtěla zeptat, busker může zabírat místo do dvou metrů. Přijde Vám to jako dostatečný prostor?

J: No tak já se do toho někdy nevejdu. Protože když tam беру nininu a harfu a dám to na zem, tak samozřejmě zabírám větší místo. A já nevím, jestli tam přijdou nás měřit metrem nebo co. Vždyť je to taky kravina. Prostě dal bych místo, jako takový a neměřil bych to na metry prostě. Vždyť je to nesmysl. A když tam přijde sbor o dvaceti lidech, tak se tam taky nevejdou.

Š: Rozumím. A ještě by mě zajímal Váš názor na metro. Ve světových metropolích, v Londýně, v New Yorku, je busking povolený právě v metru. Myslíte si, že by se to mělo udělat i v Praze?

J: Já myslím, že se to dokonce udělá. My sme jednali s metrem a metro vypadá, že je k tomu svolný, že je k tomu přístupný. To metro by bylo dobrý. Myslím si, že by bylo dobrý ... jednak v zimě, a jednak proč ne v metru. To metro je dobrý. Navíc ještě oni to zakazujou v podloubí, to sem taky nepochopil proč. Že to musí bejt pod širým nebem, to si vymyslí vždycky nějaká nemocná hlava, takovýdle kraviny a pak to daj do vyhlášky. V podloubí to jednak zní docela hezky, nikomu to tam nevadí, když prší nebo když je špatný počasí, tak nevím, proč by se ten busker nemohl vlízt do podloubí.

Š: Jasný. Ted' už mám jen posledních pár otázek. Busking je povolen v čase od devíti do devíti večer, myslíte si, že by to mělo být třeba rozšířený? Že třeba některý buskeři choděj rádi hrát, když lidi jdou do práce nebo třeba o víkendu v pozdější hodiny?

J: Já bych určitě dal půl desátou večer aspoň. Nebo do desíti ... dobře, do desíti ne, protože nevím, jestli by to jako dodržovali ty lidi, ale určitě aspoň do tý půl desátý, jako to bylo, před rokem myslím 16. Samozřejmě velký zesilovače, takový ty obr zesilovače bych zakázal taky jo. Ty se na ulici nehodí. Nebo třeba na Náplavku dejme tomu, ale ne do toho centra ... tam kdyby mohl bejt do těch pěti wattů zesilovač jo, malej prostě zesilovač.

Š: A měl jste takhle nějaký oblíbený místo, který je ted' už zakázaný?

J: Jo. Malý náměstí ... Karlův most samozřejmě, tam sem hrál patnáct let, pak sem se tam dostal do sporu s místní mafii, druzijních výtvarníků Karlova mostu. To je mafie podle mě. A musel sem odejít no.

Š: To je škoda. A ještě se Vás zeptám, jaké máte ohlasy od svého obecenstva, dostáváte někdy negativní reakce?

J: Málo. Přiznám se, že málo. Je to pro mou ještěnou dušičku strašně hezký. Většinou se ... v devadesáti procentech se líbím. Nicméně ... budu mít online koncert, jestli si chcete poslechnout. 2.5. na Youtube, studio Na vlnách, se to jmenuje. To si poslechněte. To najdete, to se dá najít ... Jiří Wehle, Na vlnách.

Š: Já se na to podívám potom. Děkuju. A ještě bych se chtěla doptat, jestli jste zažil, že by si někdo z obyvatel právě stěžoval na vaše vystupování?

J: Jo, v minulosti na Staromáku. To sem opravdu zažil. Ale upřímně řečeno nevím, jestli to nebyli konkurenti, protože ty to taky někdy dělali. Ale podle mě to spíš byli ti stánkaři tam. Na tom Staromáku byli obzvlášť protivní, ti stánkaři.

Š: *Dobře. Tak já se Vás ještě na závěr zeptám, jak se Vám jako buskerovi daří v téhle koronavirové době?*

J: *No nehraju no. Nahrávám ... nahrávám desky.*

Š: *A myslíte si, tahle doba bude mít do budoucna nějaký dopady na pouliční umění?*

J: *Těžko říct, tohle to neví vůbec nikdo. To je takový hodně, zatím, nečitelný. Já doufám, že ne ... ale může se stát, že jo. Toho se trošku bojím no.*

Š: *Tak jo a to je ode mě všechno.*

J: *Tak to máme za sebou.*

Š: *Máme to za sebou. Já Vám mockrát děkuji za Vaše odpovědi.*

J: *A ještě zkuste toho ... Dalibor Zita, my jsme velký kamarádi. On pořádal Buskerville tady. Já Vám i můžu poslat telefonní číslo.*

Š: *Super, já Vám moc děkuji za kontakt i za odpovědi a mějte se hezky.*

J: *Taky se mějte, nashledanou.*

Přepis rozhovoru s buskerem Kari Ovi

(telefon vytáčí)

K: *Zdravím.*

Š: *Zdravím. Můžu ti teda tykat?*

K: *Hele to bude nejlepší. To já nemám vykání ani psaní rád. (směje se)*

Š: *Supr. Tak já se ti trochu představím. Jsem Šárka, studuji v Hradci na univerzitě a dělám teď výzkum k bakalářce a rozhovor nám zabere tak půl hodinku si myslím.*

K: *Tak já si ještě ubalím cigáro a můžeme začít. Vlastně můžeme začít už v průběhu, já si tě dám handsfree.*

Š: *Supr. Tak na začátek se tě zeptám, kolik let se věnuješ buskingu?*

K: *Hele člověče ... nějakých 8 let třeba.*

Š: *A jak se k tomu dostal?*

K: *Haha. Jednoduše celkem. Prostě sem neměl prachy a měl sem kytaru, sem muzikant a hraju na šest hudebních nástrojů, tak sem prostě s parťákem odjel, tenkrát to bylo poprvý do Švýcarska. A předtím sem vlastně v Čechách nebáskoval, já jsem báskoval poprvý v cizině. Takže jsme dorazili do Švýcarska a tam už byla parta báskerů se kterou sem jel a začli sme to jako regulérní živobytí prostě.*

Š: *Tak jo. Já se tě teď zeptám, co pro tebe busking znamená? Kdybys to měl shrnout do několika vět?*

K: *No hele ... pro mě busking znamená ... člověče. To je otázka taková ... ono záleží jak kdy. Když to vezmu obecně, tak busking je supr naplňující věc pro každého muzikanta. Ale byli i chvíle, kdy pro mě busking znamenal živobytí a regulérní práci a dával mi třeba víc než průměrným zaměstnaným lidem. Takže to je taková, asi nekonkrétní odpověď ... ono prostě záleží, jak kdy. To není prostě ... jako moh bych říct nějaký klišé, že to je životní styl nebo nějaký blbosti, ale tak to úplně není. Já jsem člověk, co mluví pravdu. Takže občas to pro mě znamená nějaký příjem a občas to pro mě znamená nějaký srdíčko a nějaký zážitek a tak.*

Š: *Supr, to mi postačí. A používáte slovo busking mezi buskery nebo je třeba ještě jináčí označení pro tuhle činnost? Já vím, že tady v Česku se používá pouliční umění občas ...*

K: *Hele, jak říkám, já jsem ten cestovatel busker. Takže já jsem vždycky používal busking. Jakože můžu třeba kolegovi říct 'zdar, dem si zabáskovat', nebudu mu říkat 'pojd' dem dělat pouliční umění.*

Š: *(směje se) Ted' bych se tě chtěla zeptat, do jaký míry je pouliční umění pro tebe povolání a do jaký to bereš jako koníček? Což už si mi teda trochu naznačil v předchozích otázkách, ale ještě mi to můžeš trochu přiblížit.*

K: *Hele ted'ka aktuálně se už prostě báskingem neživím a už ho tolik neprovozuju, protože mám ženu a děti. A jsem filmař aktuálně. Ale dřív, dřív to pro mě byl základní ... základní prostě všechno. Někdo má práci, chodí do ní každý den třeba, někdy i o víkendu, tak já sem to měl jako jedinej svůj příjem. Protože já jsem byl vždycky línej chodit do tý práce. A ani v tý cizině jsem prostě nechtěl mejt to nádobí. Já jsem tam jel s tím, že si budu vydělávat báskováním. Pro mě ten busking byl vždycky ten hlavní příjem, že jsem si pokryl hotel nebo ubytování, nájem, co sem chtěl.*

Š: *A jak takovej ten tvůj běžnej den jako buskera vypadal? Kolik hodin si třeba byl schopnej hrát někde?*

K: *To se jakoby lišilo. Ono občas to bylo tak, že prostě třeba, že prostě bylo peněz dost a nebyla třeba úplně chuť, protože básker to má tak, že má nějakých patnáct dvacet písniček jo, a hraje je furt dokola a občas prostě jakoby nechce že jo. A buďto nechce a nemusí a nebo nechce a musí a nebo chce a nemusí. (smích) Ale když člověk chce a nemusí, tak to je úplně to nejideálnější, protože to jde nejlíp. Ale když ti tam jde o ty hodiny, to znamená průměrně to bylo dejme tomu kolem čtyř šesti hodin denně. Jakoby čistýho buskingu, když nebudu počítat, přemísťování a lazení a pití piva u obchoďáku (smích). Takže čistejch nějakých čtyři až šest hodin. Samozřejmě zažili jsme i to, že sme třeba celej den spali, sme se probudili večer a šli sme hrát a hráli sme třeba celejch dvanáct hodin, ale to už bylo o tom, že sme tam u toho chlastali a koksovali a dělali sme různý píčoviny prostě. Ale průměrně normálně, když to budu brát lidsky, tak si myslím, že to je těch čtyři až šest hodin je takovej ten klasickej průměr pro každýho buskera.*

Š: *A vystupoval si za každýho počasí? Nebo si měl třeba nějaký sezóny, jakože jaro léto, kdy bylo pěkně nebo ti nevadila zima?*

K: No, protože jak sem už zmínil na začátku, tak to pro mě byl vždycky regulérní příjem, takže já sem byl ten druh buskera, co vystupoval za každého počasí. To znamená, že když přišlo, tak si byla v podchodu nebo podloubí. Ideálně třeba podchod u nádraží, ale tam to je většinou limitovaný, že tam třeba zrovna se nesmí nebo tak. Ale vždycky nějaký místo bylo a i když se to nesmělo, tak sme si to prostě lajzli. Protože ... nám to bylo celkem jedno a my sme si celkem vždycky pokryli, co sme potřebovali. Dejme tomu, že bylo hnusně, venku nebyli ani lidi přišlo a my sme prostě potřebovali jo, to je takový to když člověk nechce, ale musí, tak sme aspoň dvě hodinky třeba hráli a vydáli sme třeba na tabák, pívko, pizzu na večer a šli sme domů.

Š: Jasně. A měl si jakoby vytipovaný v rámci týdnu nějaký dny, který pro tebe byli výhodnější hrát, třeba co se týče výdělku? Nebo jestli bylo dobrý hrát třeba ve svátky nebo o letních prázdninách?

K: Hele tohento jsem nějak extra neřešil. My jsme to spíš řešili tak ... samozřejmě, že dobrej byl víkend. Když budu brát Čechy, tak to je prostě vždycky víkend. V cizině jsou takový ... říká se tomu market, taková dlouhá ulice plná stánků a mezi nima buskeři právě. A tenhle ten market byl třeba každou středu a každý, myslím že pátek. Tak to byli naše dny jakože mimovíkendový. Takový neaktivnější dny byli teda středa pátek sobota, ale hráli jsme každý den beztak nebo prostě většinou.

Š: A chodil si na nějaký pravidelný místa nebo jakoby si třeba zjistil, že je lepší ty místa střídat?

K: Hele ono to je tak jo, ono máš víc druhů toho buskingu. Bud' si zalezeš na nějaký místečko, okolo choděj lidi a ty tam hraješ a pak se začneš jako nudit, protože to ... to tak prostě je (směje se). To se prostě nezmění. V cizině jsme chodili takhle pravidelně na terásky, ty místa pro nás pak byli stejný, oni už nás tam znali. Abysme tam neotravovali celej den, tak sme udělali tu terásku, zahráli sme tam pět písniček a jeden z nás pak při poslední písničce s kloboukem obešel tu terásku. A tohleto je nejúčinnější typ buskingu. Není nic lepšího. Když hraješ na ulici, tak to je super, ale za prvé se nudíš a za druhé ty lidi nesypou tolik. Nebo třeba jako jak kde, ale nejvíc efektivní je, když sme si obešli třeba deset teras a máš třeba kilo za terasu, někdy máš padesát, někdy deset, ale průměr ... myslím si, že se nemusím bát říct třeba osmdesát klidně. Takže máš třeba osmset euro za den.

Š: *To je slušný. To už si mi teda odpověděl, která se týkala průměrného výdělku, tak to si zrovna řek.*

K: *To je taky taková záludná otázka. Protože někdy hraje člověk sám a zaprvý, já nezpívám já osobně, takže moje hudba v tu chvíli byla nudnější, takže já mám míň třeba jo. Potom sem měl třeba duo, což je nejideálnější pro buskery, když sou ve dvou jo. Za prvý toho nemaj moc, není jich tolik a to dělení peněz je jednodušší. Je pak vidět že to šlape, což v našem případě hodně šlapalo, strašně moc, tak je to nejideálnější. Od toho se potom vlastně odvíjí tahleta odpověď, od toho vlastně kolik báskerů hraje, když máš prostě pětičlennou partu, tak to je pěkná muzika, ale prostě taková parta už většinou stojí na tom jednom místě a střídá si místa. Ale když seš třeba ve dvou, tak ... my sme prostě v těch dvou měli, my sme si vždycky říkali, že pod pětikilo nehraje. Pokud to nebude pětikilo, tak nejdeme domů. V Čechách sme si řekli třeba dvojka trojka. Ale ono to je prostě hodně objektivní, protože každej básker hraje jinak. Někdo je prostě šikovnej, hraje pěkně a lidi to žerou a někdo je prostě nešikovnej a ani to neví a vydělává si míň. Takže prostě ... my sme to měli takhle, nám to prostě šlo.*

Š: *A co si myslíš, že všechno ovlivňovalo ten tvůj výdělek?*

K: *Tak určitě ... to je klasicky prostě jako koncert. Na koncertě taky na tebe působí takovej ten drive od tý kapely, takovej ten zážitek, komunikace s publikem a samozřejmě kvalita hudby. Já si myslím, že vždycky vydělávaj více takový ty písničky, který sou taneční jako spíš. Takový ty, který už z dálky slyšíš, a už tě rozhoupnou a zvednou ti náladu. Mě osobně se to osvědčilo, že když sem hrál nějaký pomalejší písničky, jakože na procházení lidí, tak ta pomalost se rozdávala i v tom klobouku. Takže to taky prostě záleží. Ale myslím si, že určitě komunikace s publikem, my sme vždycky přišli, vykřikli 'ahoj, my sme ten a ten a odtud' a začali hrát, pak tam hned byla ta kamarádská basa a v tu chvíli máš už polovinu vystoupení za sebou. Když si prostě přijdeš, stoupneš si s kytarou, tak to ty lidi prostě tolik neosloví. Musíš prostě jim říct 'jsem tady já a budu vám hrát já', takže komunikace s publikem je asi první úplně první věc. Samozřejmě pak nějaká vizáž, my sme vždycky hráli v sáčkách takhle pěkně, a když tam přijde nějaký zevl smradlavej schnilej, tak těm lidem se pak bude hůř dávat peníze, protože už viděj, jak chlastá u kontejneru.*

Š: *A hrál si s jedním scénářem, s jedním repertoárem nebo si ty písničky obměňoval? A popřípadě, jak často si je jakoby měnil? Třeba jednou za půl roku?*

K: No my sme to měli tak, že nám se prostě osvědčili nějaký ty písničky, který sme měli nazkoušený nacvičený a ty sme prostě věděli, že fungujou. Občas sme ... nám se prostě písničky změnili v rámci buskingu jenom ve chvíli, kdy sme měli pocit, že nás to nebaví a ten pocit s náma sdíleli i ty lidi, kterejm to hraje. To znamená, že my sme si hráli písničku po tisíci a už nás nebavila, tak to ty lidi, na tom druhým konci taky cejtili, takže sme ji museli změnit. Ale moc často se písničky neměnili, maximálně že sme byli doma a hráli sme a řekli sme 'jo dobrý, to budem hrát', tak sme spíš jako přidali, ale my sme nebyli ... nikdy v životě, co sem báskoval, žádněj zaritej napsanej papír, že pojedem od týhle písničky do týhletý. My sme hráli pocitově, takže sem se prostě podíval na ty lidi. Pokaždý tam jsou jiný lidi a pokaždé maj jinou náladu prostě. To znamená, že ty musíš vidět, co ty lidi chtěj hrát. Přijdeš a odhadneš prostě. A já jsem byl ten týpek, co prostě tohlto jako řešil, já sem měl kolegu, takovej frontman a já sem byl ten pocitovej týpek, co prostě říkal tohle nebudeme hrát, ted'ka dáme tohlento. Znáť třeba takovejch patnáct písniček, ale hrát šest sedm osm, tak jak ty chceš a jak lidi potřebujou.

Š: A jak si vnímal ostatní buskery? Jestli si je považoval za konkurenci nebo jestli ste spolu dobře vycházeli?

K: To je o člověku. To je úplně stejný jako když jdeš po ulici a potkávaš lidi jo. Bud' to potkáš sympatickýho člověka, co už od pohledu vidíš kontakt očí, seznámíte se pokecáš. Jo, s nějakýma buskerama sme byli kamarádi a některý naopak nás už jenom viděli a už byli nasraní, protože věděli že my prostě fungujeme a oni třeba ne tak. Nebo nám třeba d'ali naschvály, že tam jako chodíme. Hlavně prostě musíš k tomu buskingu bejt jako dobrej člověk, a dobře vystupovat a mít ty lidi kolem sebe prostě jako kamarády. Jo, nesmiš to brát prostě jako jenom kšeft nebo jako nějaký sebenaplnění, ale musíš prostě vyrazit do ulic a dělat těm lidem opravdu radost. A když to děláš, tak to je hotovo. (smích)

Š: A co si myslíš o Etickým kodexu buskera? Je to pro tebe důležitý, že tady ten kodex vlastně existuje? Že funguje?

K: Ted'kon ti nějak nerozumím, jak to myslíš ten etickej kodex.

Š: No protože jakoby třeba i pražský magistrát doporučuje prostě buskerům, aby se jakoby řídili etickým kodexem.

K: A co to je etický kodex prosím tě?

Š: *To je prostě soupis asi na dvě stránky takovejch etickejch bodů, který by měl busker dělat a nedělat.*

K: *To kdyby mi někdo řekl, tak ho s tím pošlu do prdele prostě jako. (smích) Já si myslím, že busker sám nejlíp ví, co je v jeho silách a co má dělat a jak se má chovat. Pokud to neví, takovej člověk a dělá ostudu sobě a celý ulici, tak by si to asi měl přečíst no. Ale my sme byli docela oblíbený. My sme prostě vypadali slušně, slušně sme se chovali, poděkovali sme jo. V cizině sme i dostávali najíst, neutráceli sme peníze a měli sme se jako králové že jo. Takže pokud někdo chodí a smrdí, zpívá falešně a dělá bordel, tak by si ten kodex měl přečíst no. Ale já asi nepotřebuju, mě se to nějak netýká.*

Š: *Hele a jeden pouliční umělec mi řekl, že pouliční umění v Praze je mrtvý, co si o tom myslíš?*

K: *Hele já už teď nemám úplně objektivní názor. Já v Praze nebydlím, už ani nehraju. Vždycky, když jsem v Praze hrál, tak jsem moc nechtěl, protože mi Praha smrdí. Všichni tam žebraj a tam ten busking spadá do úplně jinýho levelu. V Praze si myslím, že mají šanci jenom ti, kteří mají zaplacený Karlův most nebo ti, co přijedou z ciziny a maj sebou hromadu cinkátek, věci a takovejch píčovín kolem sebe nebo třeba kapely, který tam hrajou, ty tam jako třeba šanci maj, ale jako busker, jako jeden člověk, že by se postavil na ulici a hrál, to si myslím, že nemá šanci. Bud' to nevydělá nebo mu vezmou nástroj, nebo dostane pokutu, což se v Praze taky stává. Co se týče Český republiky, tak bych asi spíš v téhle chvíli doporučoval menší města, třeba Český Krumlov ideál. Ale co se týče Prahy, takže si myslím, že opravdu mrtvá je. A třeba Brno, tam je vyhláška, že si můžeš hrát, co chceš, kde chceš a místo toho, aby se toho chopili buskeři a dělali tam kulturu, což teda taky dělaj, ale taky se toho chytli ty socky a ty bezdomovci, co tamhle hrajou na něco od popelnic a dělaj ostudu buskerům.*

Š: *Supr, díky za názor. Setkal ses někdy při svém vystoupení s policií?*

K: *Určitě, určitě.*

Š: *A jak takový setkání probíhalo? Můžeš mi to trochu popsat?*

K: *Hele nikdy v životě jsme nezažili, a to je právě to že mi máme v sobě ten kodex víš co (smích), že by na nás vybíhali policajti, že by nás řezali pokutali. Nikdy sem nezaplatil pokutu, i když sem třeba hrál na místě, kde se hrát nesmí. I když sem tam hrál opětovaně, i když sem tam hrál s elektrikou, tam kde se s elektrikou hrát nesmí, nikdy to nebylo špatný. Občas se*

nám i stalo, že sme je viděli před náma, my sme měli schízu z toho a oni nám ještě dali peníze a tak. Jak kdy, jak kde. Když si někdo zavolal, tak za náma třeba přijeli 'hele kluci, támhle někdo volal, že tady hraje, tak dohrajte dvě tři písničky nebo hraje potíšejc nebo hraje bez bubnu nebo takhle'. Záleží, jak člověk hraje. Když máš sebou buben, tak to lidem vadilo občas. Ale nikdy to nebyl v mém případě špatnej zážitek, nikdy se mi to nestalo.

Š: A kdybys měl takhle nějaký problém, co se týká buskingu, víš kam se obrátit? Třeba jako na jaký úřad? Kdybys měl nějaký problém ať třeba s veřejností nebo právě s tou policií?

K: Já bych se asi nikam neobracel, tak bych ten problém vyřešil že jo. Když někdo nechce, abych hrál tam, kde hraju, tak prostě jdu pryč a slušně si o tom promluvíme prostě, já nevím. Já bych asi nechodil po soudech nebo po úřadech. Já prostě když báskuju, tak nabízím svoje umění a nic není zadarmo, že jo (smích). Pokud mě někdo nevysírá, tak na ně seru. Kdybych měl nějaký problém, tak bych hrál jinde nebo jindy.

Š: A co si myslíš o těch pražskejch vyhláškách, myslíš si, že jsou jako přísný? Je tam něco, co by ti vadilo?

K: Takhle já aktuálně nevím, jaký ty vyhlášky jsou, protože už nebáskuju. Ale kdybych chtěl hrát, protože je to pořád můj koníček, tak já bych tady ani nechtěl hrát ... někde za pětistovku, já bych radši jel někam do ciziny. Takže já ty vyhlášky neznám, ale pokud mi nějakou řekneš, tak ti na ní řeknu svůj názor.

Š: Tak já ti tady nadhodím pár vyhlášek, který mě svým omezením docela zaujali a ty se k nim můžeš vyjádřit.

K: Tak házej perly.

Š: Ve vyhlášce v roce 2016 je rozdělení břehu Vltavy na levý a pravý břeh. To znamená, že v liché hodiny buskeři můžou bejt na levým břehu a v sudé hodiny na pravém břehu Vltavy. Co si o tom myslíš?

K: (směje se) No možná je to kvůli těm restauracím, jak tam jsou ty restaurace na tom břehu, tak tam ty lidi jeděj že jo a třeba nechtěj. Né všichni chtěj, aby jim tam někdo hrál tři hodiny v kuse. Možná to má nějaký smysl. Oni ty Češi jsou v tomhle prostě jiní jo. Já si nemyslím, že by to mělo bejt nějak omezující, já ani neznám moc lidí, co by se v Čechách živili čistě jenom buskingem, takže to asi nikoho ani nějak omezovat nemůže. Určitě víc svobody pro buskery by

bylo dobrý, ale zase v tom Brně se to tak udělalo a teď to vlastně ani není, takže možná to je dobře.

Š: V té samé vyhlášce je také napsaný, že je zákaz používání hlasitých nástrojů jako bicí nebo třeba používání dud, dechových nástrojů a dalších. Co říkáš na tuhle vyhlášku?

K: Je to takový trochu nepříjemný. Busking by neměl být o tom, že tam přijde kapela s dechovou sekcí, ale jsou takoví lidi, kteří to dělají dobře. Nevím, mohli by jim spíš nabídnout, kde by mohli, například tam u tý Vltavy. Kde jako můžou hrát takhle. Já třeba, mě se teda dechový nástroje netýkají, mě se týkají ty bicí, tak to jde nahradit jinými věcmi, co jsou tišší.

Š: Hele a teď kon na podzim vyšla nová vyhláška a tam byli zakázaný různé druhy masek a převleků. A týká se to takových těch velkejch pand a plyšovejch krtečků, co byli na Staroměstským náměstí a podobně. Ale některý buskeri teď kon mají zakázaný i v takovejch těch historickejch kostýmech dělat busking. Co si o tom myslíš?

K: Tak pokud zakážou někomu dělat busking v historickým kostýmu, tak to jsou úplně kokoti. A pokud někomu zakážou převlíkat se za pandu, tak mě to nepřijde jako omezování. Já si myslím, že busking není o tom být převlečený za pandu. Ale mě se tohle nějak nedotklo, ani mejk známějch, my děláme muziku a za pandy se nepřevlíkáme. A pokud si chce někdo vzít historický kostým jako součást svého vystoupení, tak mi přijde trapný mu v tom bránit a zbytečný. No a hlavně, kdo to dokáže ohodnotit, že to je historickej oblek.

Š: No, ono je to jako většinou na policii a policie po vydání té vyhlášky většinou ty buskery upozorňovali nebo jim rovnou dávali pokutu.

K: Takhle pandy mi nevaděj, historický oblečení je divný.

Š: Na podzim ve vyhlášce také je zakázaný hrát na Staroměstským náměstí. Myslíš si, že to je pro buskery omezující?

K: Tak to asi určitě. Vždycky, když nebylo v Praze kam jít, tak to byli ty schody, tamty hradní, a to náměstí, to bylo taky cool. Nevím, jestli tam potřebovali víc místa jako pro půjčovny těch elektickejch hoven nebo jak se to jmenuje. Asi to je omezující.

Š: Je taky zakázaná zeď Johna Lennona.

K: Hele to nevím. Tam sem ani nikdy nehrál.

Š: *A myslíš si, že by v Praze měl být povolený busking i v metru? V takových těch velkých metropolích Londýně, New Yorku, je to prostě povolený a lidi to tam hodně oceňují, jestli by to třeba prospělo i Praze.*

K: *Já si myslím, že určitě. Ono de o to, že prostě v těch velkých metropolích tam v metru, osobní zkušenosti, co mám takhle, tak tam nechoděj cikáni a nežebraj a nesbíraj vajgly. A pokud to v Čechách takhle je, bohužel ta mentalita je taková, že to házej do pytle. Jsou věci, s kterými v Čechách prostě nehneš.*

Š: *Jasně. A ...*

K: *Jo, já se omlouvám za můj slovník. To já takhle ...*

Š: *Né, to je dobrý. Ono to je aspoň takový autentický. To se mi líbí. Hele a busking je v Praze povolený od devíti do devíti večer. Myslíš si, že by to rozpětí mělo být širší? Chodil si hrát třeba i v jiný časy?*

K: *Já si myslím že, to ani není nějak moc omezující. Možná by to mohlo být do desíti, což je jako všude ve světě běžný. Ale taky ve světě tě po desáté už zvou dovnitř do hospody, místo toho abys hrála venku, takže si myslím, že to je ideální. A co se týče těch ranních hodin, že s náma byl týpek, co vstával ráno v pět a chodil do podchodu, protože chodili lidi do práce a hrál už jim a měl z toho největší prachy jo. Ale to já sem nikdy nebyl, já sem nikdy nevstával. Já vždycky stejně chodil báskovat kolem obědových hodin. A osobně myslím, že by to mohli dát do těch deseti, ale tak záleží.*

Š: *Jasný. Setkal ses někdy s negativní reakcí od publika na svoje vystoupení?*

K: *To je právě to, že já ne no. Já vždycky když sem věděl, že to stojí za prd, a to bylo většinou v případě, kdy sem hrál sám, protože nezpívám, tak v tom případě sem muzikant, kterej hraje na víc nástrojů, takže sem vzal kytaru, zahrál něco na harmoniku a vždycky to ty lidi bavilo. Nikdy se mi nestalo, že by někdo řekl 'hele nehraj vole', nikdy nikdy v životě se mi to nestalo. To se mi stávalo spíše v hospodě, když sem byl někde pro sebe si hrát, tak mi tam nějaký týpek byl nasranej, ale venku prostě nikdy. Ale znám jako lidi, spoustu lidí, co se jim to stalo. Lidem se nelíbilo, co hrajou a tak jim to řekli, ale mě osobně ne, nikdy.*

Š: *Supr, tak já už se tě zeptám jenom tak na závěr na dvě tři otázky. A to jestli se tě můžu zeptat na věk?*

K: *No, je mi 33 ted'kon.*

Š: *A jaký si myslíš, že bude mít tahle doba pandemie koronaviru dopady na buskery?*

K: *Já jsem ted' nedávno dělal rozhovor do mého pořadu a říkal jsem tam zrovna příklad, že si představ, že už se blíží to léto, že si sbalíš tu kytaru a odjedeš někam do Španělska na hotel, že budeš báskovat a najednou přijde tohleto, tak si šťastnej, že seš na hotelu a nemusíš platit za ubytování. Pro buskery je tohle katastrofa. Jako nemůžeš hrát s rouškou, zpívat s rouškou a hlavně lidi venku by možná potřebovali ten dobrej náboj, ale toho muzikanta by to jakoby vůbec neuživilo že jo. Jako dopad dlouhodobě to asi mít nebude, ale ted' je to prostě úplně na hovno. Ted'kon prostě busking neexistuje prostě no. Ze dne na den zanikl.*

Š: *Super, tak to je všechno.*

K: *To je všechno? No výborně. To ses ještě neptala na spousty věci člověče. Ted' už je v hlavě nemám, ale kolikrát sem v průběhu rozhovoru čekal až přijdeš s tou a tou otázkou.*

Š: *Tak když si na něco třeba ještě vzpomeneš, tak mi můžeš napsat nebo třeba klidně i zavolat a já si to někam poznamenám.*

K: *Dobře a pošlu ti potom kontakt na toho kamaráda, zítra se připomeň.*

Š: *Tak já ti moc děkuji.*

K: *Dobrý, tak se měj.*

Přepis rozhovoru s buskerem Martin Chik

(telefon vyzvání)

Š: Ahoj.

M: *No, ahoj ahoj. Tak, no dobrý tak. A hele to ... no a ty děláš jakou školu? Že děláš bakalářku na tohleto?*

Š: *Hele já studuju sociologii na univerzitě tady v Hradci. A jakoby zkoumám busking víc jako z pohledu těch vyhlášek a jak třeba jako město, policie, jaký s tím maj buskeři zkušenosti, jak spolupracujou a podobně.*

M: *Jasný, dobře dobře. A to ... jasný, proč ne. Já sem zase studoval zemědělkou informatiku a tam prostě sem měl webový stránky a prostě jako volnočasový webový prezentace. A tak sem to udělal jako stránky pro buskery, kde by se mohli registrovat a jako takovýhle. Nicméně to mi úplně neprošlo tehdy, i když sem to nějak vypracoval, ale neobhájil sem to, tak sem to musel předělat na trošku něco jinýho. (smích) Ale to spíš tím, že sem to pojal tak nějak lehce nebo jak bych to řek. Nebo ... no prostě se to nehodilo, no to je jedno. Nic, tak právě mě to zaujalo, že tohleto ... tak dobrý, tak jestli máš otázky takhle někde zapsaný. Nebo chceš takhle rozhovor nebo si to nějak nahrát?*

Š: *Hele, já už to nahrávám. A mám ty otázky před sebou, takže klidně můžem začít.*

M: *Jo jasně, no tak jo.*

Š: *Tak já se tě takhle na začátek zeptám, kolik let se věnuješ pouličnímu umění?*

M: *Hm, no tak ... já to musím spočítat. No tak začal sem někdy v roce 2007/2008, nějak tak. Já nevím přesně. No a teďka je to už v menší míře. No takže to je nějakých 12 let, tak napiš dvanáct.*

Š: *Jo, supr díky. A jak ses k tomu dostal, co tě vedlo k tomu jít poprvý budovat?*

M: *No jednak to ... to mě napadlo okamžitě, no protože ... tak já mám rád blues a rád hraju blues a k tomu to vždycky patřilo, hraní na ulici. Prostě jedna z možností, kde si zahrát prostě v podstatě. Takže vlastně okamžitě, jen šlo o to, že někdy vevnitř a někdy venku, takhle prostě že jo. Ale nicméně dost zásadní v tom bylo ... zásadní roli v tom hrálo to, že sem ... já jako, moje pouliční umění, já často nehraju na ulici jako spíš v metru. A to v jedoucím metru. A*

jednu dobu, to sem hrál cestou na koncert, cestou z koncertu, prostě v metru nejdřív. A vzniklo to tak, že dřív, když sem pilo dost při hraní, tak cestou domů sem usnul ... a stalo se mi, že mi ukradli kytaru jo nebo sem přišel o něco. No a tak jediná možnost, jak neusnout cestou domů, je, že budu hrát a tak sem hrál prostě a neusnul sem. No, a když se to lidem líbilo, tak sem v tom pokračoval dál, i pak cestou na koncert. No a pak sem tam začal dávat klobouk, na zem, když se to lidem líbilo no.

Š: Supr, a kdybys do několika vět měl shrnout, co pro tebe busking znamená?

M: No znamená to pouliční umění. Není to jenom hudba, není to jenom ... vlastně nejenom pouliční, ale na všech veřejných míst no. Takhle ... a není to ... není to jakoby, jakože může to bejt i předem domluvený, ale je to takový ... řekněme spontánní. Musím tam, si myslím, hrát roli jakási spontánnost, jo. Já třeba, příklad je, že ... nebo jak to myslím, že třeba jak je na Karlově mostě, jak tam prostě hrajou ty hudebníci, vystupují prostě tak, tak to už docela hraničí s buskingem, protože to jsou prostě ... to jsou v podstatě podnikatelský stanoviště, abych to tak řek. A člověk musí prostě, má to naprosto přesně vyhrazený, od kolika do kolika tam bude a když už končí, tak se tam řadí někdo jinej nebo připravuje někdo jinej a takovýhle. To už mi připadá takový na hranici buskingu, má to tu formu řekněme, ale mě ... no říkám, na hranici takhle.

Š: A používáš jako slovo busking nebo to jakoby označuješ nějak jinak, tuhle činnost?

M: Jo, používám ... no jasně, busking určitě. No a nebo ... třeba sem řek 'nepůjdem si zahrát na ulici?' nebo kámoš řek nebo takhle. To asi taky by se dalo ... no a nebo hraní v metru (smích). Ale jako jasně, busking jakoby to zastřešuje perfektně. Já sem vlastně úplně na začátku, díky tomu, že sem to bral naprosto přirozeně, tak sem neznal ani tenhle výraz. Ten výraz sem poznal v podstatě až někdy, jak byl ten boj za legalizaci buskingu v Praze nebo prostě v republice, jak bejvaly ty svátky hudby. Já už nevím, kdy to bylo. Tehdy sem tam jako zahrál takovou významnější roli řekněme, že sem se účastnil nějakých těch protestních akcí takhle. To bylo někdy kolem roku 2010/2012, možná 2013 něco takovýho. Tak tehdy sem prostě poznal ten výraz busking a předtím sem tomu nějak neříkal, protože mi to přišlo slovo jako součástí.

Š: Jasný.

M: Jako přirozeně prostě tak. Ale jako tenhle výraz kvituju a takhle.

Š: *Jasný, supr. Ty si říkal, že teďka už moc nebáskuješ, tak do jaký míry ten busking pro tebe je jako koníček a do jaký míry jako povolání? Co teďka třeba místo toho buskingu děláš nebo jestli někdy si to jako to povolání měl?*

M: *Jo takhle, tak já bych to řek takhle ... tak já mám práci na ministerstvu, kde sem ajťák takže ... neberu to, nikdy to pro mě asi nebyla forma uživení, jako povolání. Vždycky to bylo pro radost spíš. Samozřejmě, ten výdělek byl třeba i docela slušnej. A docela mě to ... bylo období, kdy sem neměl zrovna ani školu, ani práci, jako denní práci, tak sem prostě hrál. A já sem nikdy nehrál, jako že bych hrál jenom na ulici, já sem měl vystoupení i po klubech, hospodách a takhle jo. Jo a mimochodem, taky sem dělal ... a to byl taky takovej, no dělal sem prostě to, že sem takhle přišel do hospody, zeptal sem se, jestli můžu zahrát, když řekli, že jo, tak sem zahrál, vybral do klobouku a šel sem zase jinam. A tohleto sme dělávali taky s jedním černým kamarádem, co tady žil. Chodívali jsme ... nejčastěji jsme se pohybovali asi na Žižkově, ale i v jinejch částech, třeba na Letný nebo tak. A to bylo někdy ... já teďka přemýšlím, kdy to bylo ... to byl nějaký rok ... já nevím, kolem 2010/2011 nebo takhle. A tohle sme dělali i dost často, že nás třeba už i lidi znali, třeba na tom Žižkově a tak. Někdy sme už byli domluvený, že tam přijdem na půl hodinku, na hodinku do nějaký hospody. Prostě každou sobotu nebo tak nějak takhle. Ale furt to mělo tu formu buskingu, že sme prostě ... říkám, přišli sme, zahráli sme, vybrali do klobouku a šli zase jinam jo. Šli sme po různějch hospodách, kde sme třeba ještě nebyli, že sme jeli do jiný části města, a tak podobně no. No a někdy to dělám nebo dělal sem i sám, nejenom takhle v Praze, i v jiných městech, když sem byl takhle, i v zahraničí. Když sem byl v Amsterdamu, tak sem někdy takhlenc se šel někde zeptat, přišel sem do hospody, zeptal sem se, jestli můžu zahrát a když to šlo, tak to šlo. A když to nešlo, tak to nešlo. A nebo ještě v Hamburku sem takhle tohlencto. Nebo i takhle v nějakých městech českých že jo. Když prostě někde sem ... v podstatě já to dělám tak, že když prostě sem někde na vejletě že jo, s kytarou na výpravě, tak prostě využiju příležitosti. A vždycky jako nedělám to jako nějak nuceně ... třeba když se to těm lidem nelíbí, tak je nenutím jako, tak třeba tam ani ten klobouk nedám nebo tak, nebo přestanu hrát samozřejmě, že jo. Ale prostě takhle jo ... já sem k tomu nikdy nepřistupoval, jakože nutně musím vybrat peníze, vytáhnout z lidí peníze. Já si rád zahraju i nehodnocen.*

Š: *Dobře, a jak takhle vypadal ten tvůj běžný den jako buskera? Třeba kolik hodin si v průměru vystupoval nebo jestli ses přesouval z jednoho místa na druhý nebo si byl stále na tom jednom místě?*

M: *No tak, jak říkám ... já to neměl až takový pouliční, to sem dělal docela málo, a když sem tak spíš jenom tak spontánně na té ulici jo. Tak že prostě tam sem půl hodinky nebo hodinku a pak sem šel domů jo, ne že bych se přesouval na jiný místo. Nicméně ... v tom metru, tam to někdy bylo tak, no jak sem říkal, někdy když sem prostě jel, dal sem si jednu jízdu metra na koncert a jednu jízdu metra z koncertu řekněme jo. Nebo dvě jízdy, když sem musel přestoupit. Anebo někdy sem vyrazil i na večer, že sem si dal prostě ... já nevím, šest jízd metrem nebo já nevím, čtyři jízdy metrem a ... jo třeba z konečný na konečnou. Nebo z konečný na nějakou zastávku uprostřed a pak sem přestoupil a jel jiným metrem. No takže takhle no ... dal sem tomu, tomu buskingu, no pár hodin, já nevím ... dvě tři hodinky. Nebo jindy, když to bylo takhle na ulici, tak říkám, to byla takhle hodinka nebo tak. A to chození, po těch hospodách, to vlastně bylo tak na tři čtyři hodinky, to je fakt. To někdy to bylo i docela do noci*

Š: *Jasný, a chodil si takhle celoročně nebo si třeba vystupoval jenom sezónně, třeba v těch jarnějších letnějších měsících?*

M: *Na ulici rozhodně, když je teplo a hezky že jo. Ovšem ... no takhle. No a v metru to je celoročně samozřejmě a po těch hospodách taky celoročně. Jo, ale je fakt, že prostě někdy, když sem jel nočním ... teďka si vzpomínám, že když sem jel nebo i jdu z koncertu, tak prostě i v zimě ... třeba v zimě sem to vytáh, když sem čekal na noční autobus u Muzea, tak sem vytáh kytaru a začal sem tam hrát v jednu ráno a lidi mi tam stáli dokola, hnedka se shlukli, tak sem vybral do klobouku a ještě sem říkal 'hele budeme pokračovat v autobusu', tak se všichni nahrnuli do autobusu a já sem pokračoval v hraní, prostě až tam kde vystupuju, takže prostě 20 minut třeba v tom autobuse a 10 minut na zastávce nebo takhle, takže vlastně celoročně, ale říkám ... všechno je to takový spontánní, že mě to takhle napadne, není to nic ... není to vysloveně plánovaný no.*

Š: *Jo a měl si, jako já vím, že si teď říkal, že to bylo spontánní, ale měl si vyzorovaný, že někdy dny byly v rámci výdělku výhodnější pro tebe?*

M: *Jojojo, už teď nějak nevím ... jo jasně vím, že třeba neděle byly blbý z hlediska metra, to bejvalo dřív takhle blbý v neděli pozdě večer, jakože prostě v 11. Ty poslední metra v neděli byly prostě blbý, ale když se jelo o nějakou hodinku dřív, tak to bylo vlastně dobrý, protože jakoby v tu neděli jezď dřív domů no. No a řekněme, že třeba v pondělí ... no v pondělí, to sem asi nikdy nechodil, protože sem neměl moc ani vystoupení nebo tak. A ono to často bylo taky spojený s nějakým koncertem, tak sem prostě buskoval cestou na koncert a cestou*

z koncertu a ty koncerty moc v pondělí nebyly no. Prostě jako spíš v druhý půlce tejdne no, takže prostě středa čtvrtek pátek sobota asi dobrý no nebo lepší.

Š: Jasný a ...

M: A mimochodem ... jo to je trošku ještě z jinýho, když sme mluvili, co mě napadlo, kde takhle ještě sem kdy kde buskoval nebo buskuju, prostě sem spontánně taky ve vlaku. Prostě když jedu vlakem domů třeba ... nebo vlakem na nějakou, já nevím třeba, na nějakou výpravu nebo tak, tak sem taky hrál cestou ve vlaku že jo. No a tam sem klobouk ani nedal anebo dal, prostě jak to lidi přijímali, když byli hodně nadšení, tak sem dal klobouk, když ne tak se na to vykašlu nebo žádnéj klobouk nedávám, jenom tak prostě si zahraju že jo. A někdy, když je ten vlak narvanej, tak prostě cejtím z lidí, že to není nic moc, tak si prostě hraju jen tak v podstatě skoro pro sebe, takže takhle. Hodně sem reagoval, reaguju na ty lidi prostě, jakej k tomu maj přístup a podle toho se z toho bud' stane busking nebo ne, nebo je to jenom hraní na veřejnosti.

Š: Jasný. A si schopnej mi takhle říct, v jaký míře se zhruba pohybovali ty tvoje výdělky? Jestli se to třeba nějak výrazně lišilo mezi tím metrem a ulicí?

M: Jasný. Já bych to tehdy ... zase nevím, jak se to vyvíjí teďka v poslední době, v tom metru sem teďka moc nehrával, poslední rok, protože sme často jezdili na koncert autem nebo taxíkem. Ale bejvalo, že za jednu jízdu metrem řekněme 20ti minutovou v průměru tak tři stovky. No a na tý ulici, já nevím ... s tím nemám takový zkušenosti, ale měl sem to takhle s tím metrem.

Š: A co si myslíš, že ten tvůj výdělek takhle ovlivňovalo?

M: Jak ovlivňovalo? Jó, jako lidi na co reagovali.

Š: No, jo.

M: Jo, tak má v tom vliv, že sem sebejistej, že mám dobrej hlas, jako na zpěv a že dokážu lidi zaujmout tím vystoupením, že prostě ... to není jen o tý hudbě, ale je to i o jistý show řekněme jo. A pak taky podle mě i to, že sem nenutil ... že to nebylo takový to ... mě občas lidi říkaj, nebo sem i viděl, že prostě nějakej cikán, malej kluk ... nic proti cikánům teda jo ... že prostě šel s harmonikou, prošel metro a pak druhej, prošel metro a nebylo to nějaký zajímavý a prošel vagón a za ním šel druhej kluk, kterej měl klobouk a vybíral jo. Já sem jim třeba něco dal, ale né vždycky jo. A vím, že to lidem připadalo spíš jako trapný a nepříjemný a tak.

Kdežto v případě mého hraní to takhle nebylo ... prostě lidi se hodně usmívali, měli z toho radost, říkali mi ... třeba, když sme skončili v tom metru 'to byla nejlepší jízda metrem v mém životě' nebo nějaký holky říkali, že prej 'no, my vás milujem' nebo takovýhle. Nebo mi třeba dali telefonní číslo do klobouku nebo takovýhle, nebo já nevím. Nebo si mě nějaký pozvali nebo, já taky říkám ... když prostě jakoby je poslední skladba, tak já jim říkám, jak se jmenuju a takhle. Tak oni si mě napsali, našli si mě na internetu a prostě mi napsali 'no, my sme vás slyšeli v metru, bylo to skvělý, nezahrál byste nám na svatbě?' a takovýhle. Takže to vystoupení rozhodně, ten přístup k těm lidem. Taky tam nedávám hned na začátku klobouk, až pozdějc, až když sem viděl, že ty lidi ... lidem se to líbí prostě. Tak to jsou všechno takový věci, který asi hrajou roli.

Š: A měl si takhle nějaký písničky připravený, jakoby nebo si hrál jako intuitivně, podle toho, co si ...

M: No, tak já hraju blues, jenom blues v podstatě, nějakéj rockenroll ještě k tomu sem dal. Tak jako intuitivně, ale ono se to opakovalo už, jednak sem hrál skladby, který já mám rád a pak takový, tak sem to prokládal, abych jakoby zaujmul, abych nedal prostě dvě pomalý skladby za sebou řekněme, aby to nebylo nůd'o třeba, tak sem to prokládal nějakou rychlou ... no a takhlenc jako, já nevím. Jako intuitivně, ale na základě tý zkušenosti už mi vycházeli nějaký, který sem dával častějc. Na druhou stranu, když sem jel jako celou tu ... celý béčko třeba nebo skoro celý, tak sem tam měl jakoby víc času a mohl sem si ... dal sem těch skladeb víc různějch, když lidi už jsou nadšený a teď lidi to viděj, ty nastupující to viděj, na těch ostatních lidech, tak prostě se do toho zapojej, do tý atmosféry a není problém pro mě potom dát něco takovýho, co bych na začátek nedal. V tom mám jako volnou ruku, protože sem do toho ty lidi už dostal. A oni se na to jako naladili a takovýhle.

Š: A jak vnímáš, nebo jaks vnímal, ostatní buskery takhle ve městě? Považovals je jako konkurenci nebo jako máte jako přátelský vztahy mezi sebou?

M: Jo, tak většinou ... jako já jsem z toho, jako sem za to rád, ale ... i občas někomu dám, nebo občas sem někomu dal něco do klobouku. A některý sem i znal, třeba právě z těch období těch protestů ... sem nějaký znal osobně a třeba sem si i s někým zahrál, že třeba sem řek 'hele můžu si s váma zahrát jednou' a oni jako 'jasný'. A nebo to ... rozhodně sem je nebral jako konkurenci, jako může to bejt mezi ... možná některý jiný mezi sebou cejtěj konkurenci, ale já ne. Protože já k tomu přistupuju trošku jinak. Pro mě je to jako pro radost. Radost spojená s příjemným přivýdělkem a proto ne konkurence. Maximálně, co se mi nelíbí, na těch

jinejch je, když z nich cejtím, že to dělaj vysloveně jako pro ten výdělek a nic moc neuměj, to se mi asi nelíbí. A pak taky třeba jako se mi úplně nelíbí, jak jsou jako ty živý sochy, což je taky busking že jo ... ale to mi připadá jako zbytečnost, jakože ... já totiž nemám rád, když ze sebe člověk dělá šaška, jakoby vysloveně. Když se převléká do nějakých zvláštních obleků, nebo jak bych to řek ... kostýmů a dělá nějaký blbosti, tak to mi tak nepřipadne. Ale jako proč ne, je to jejich volba ... ale ne jako že bych někomu nadával, jenom že mě to není úplně příjemný. Já bych nikdy nic takového nedělal. Ale z té strany té konkurence ... to vlastně sem zodpověděl.

Š: Hele a co si myslíš o etickým kodexu buskera? Je to pro tebe jakoby důležitý nebo prostě?

M: Hele já sem to někdy četl, už je to dávno a už sem na to ... připadalo mi to věci jako takový jako přirozený a myslím, že je to dobrý. Myslím, že je to dobrý, ale není to jako, že bych to striktně dodržoval, protože já si to jakoby nepamatuju, prostě sem přijal ty věci, který tam ... nebo ne jakoby přijal, porovnal sem to s tím, co sem jakoby sám věděl. Možná, že mi to můj názor trochu upravilo, ale jako ... takže sem to asi přijal, ale je možný, že něco porušuju třeba nebo nevím. Ale myslím si, že určitě to je dobrý, není špatný ... takový když to je. Nicméně, zase si říkám, jestli to, že je to nějaká norma řekněme, která by byla až vymahatelná, jestli to není takový hloupý, že to z buskingu dělá nějakou oficiální věc ... moc oficiální věc zákonem, ne zákonem ne, pravidlami nebo státem podchytilnou, to by se mi na buskingu nelíbilo, kdyby to bylo něco takovýho. Má to být prostě, já mám názor, že busking má bejt taková spontánní věc a tak. Aby se to nevyužívalo řekněme komerčně, organizovaně a komerčně. To se mi pak nelíbí jo. Jako já vím, že takový tendence jsou ... to že vlastně, příklad ... to, že nějaký výrobci zesilovačů dělaj modely speciálně pro buskery, jmenuje se to ... já nevím, busking 2000. Takže jakoby ... další průmysl se snaží zmocnit buskingu a udělat z toho nějakou prostě ... rozumíš jako nějakou průmysl. Takže tohle se mi úplně nelíbí, ale jinak jako jo, proč ne ... kodex ... myslím, že to je dobrý.

Š: Supr. A ještě bych chtěla znát tvůj názor ... jeden pouliční umělec mi řekl, že pouliční umění v Praze je mrtvé. Myslíš si, že to je pravda?

M: No, já bych řekl, že je teďka relativně. Jako není to úplně mrtvý, jsou tady nějaký prostě ... a myslíš konkrétně v Praze?

Š: Jojo, konkrétně v Praze.

M: Jo, já bych řekl, že docela jo. Prostě není úplně, ale je to ... docela to zvadlo, protože ... no prostě takový ty akce jako byl svátek hudby, jak byly prostě ty pouliční akce, tak to docela upadlo a je fakt že ... asi jich vidím víc než, ještě než byli tyhle ty boje, jich bylo míň řekněme, nějaký jako povolení, to tomu pomohlo ... ale zase se to snížilo na horší úroveň, ne hroznou jako předtím, ale horší ... je to fakt, a možná, že kdyby to bylo živější, tak možná, že i já bych do toho byl víc třeba zapojenej. Věděl bych víc, co se děje ... to je fakt. Asi by to chtělo s tím trošku hnout ... a já doufám, že i já ... že i já se časem trochu víc to ... Jinak to je důležitý asi taky, že já sem nezávisle na těch zákonech vlastně ten busking v tom metru dělal nebo i na té ulici, výjimečně na té ulici, ačkoliv to bylo třeba zakázaný. A v tom metru to je zakázaný pořád, protože to je soukromej ten a však sem za to už několikrát dostal pokutu a policajti ... třeba sem narazil na policajty, který ... oni už jednou to řekli, prostě mě jenom jako vykážali, tehdy mě jenom upozornili, tak já sem toho nechal a pak mě potkali znovu, to už pak sem dostal pokutu. Naštěstí to nevedlo nikam dál, jako nějaký správní řízení se mnou neotevřeli kvůli tomu nebo tak, jak mi vyhrožovali, ale to no ... takže takhle. Mám tyhle ty zkušenosti, ale na druhou stranu, jak sem říkal o těch nadšenejch lidech v metru, tak se stalo, že nastoupili policajti a já sem tam hrál že jo, prostě lidi okolo, někdy třeba i v tom metru začnou tancovat jo, takhle když sem hrál ... no takhle přistoupili policajti a jako na mě, že tam nemůžu hrát, že tam je soukromej prostor a lidi říkali 'vždyť on hraje krásně' a oni na ně policajti 'no ale tady to prostě nejde' a oni 'no, ale když se to všem líbí, tak budeme hlasovat ... kdo je pro to, aby hrál, přihlaste se' a přihlásila se půlka vagónu, ne-li všichni a policajti řekli 'tak hrajte dál no' tak to bylo jako vtipný no.

Š: Supr. A stalo se ti takhle někdy, že by po tom chtěla policie něco, třeba na co neměla právo?

M: Jo, to se ... to bylo právě, když byl nějaký ten protest, jak byli ty první dny, kdy to bylo povolený, tak prostě sme hráli někde na ulici s kámošem a ... jo, to byl dokonce den, kdy byl jako protest vysloveně, ať prostě hrajou a byli rozšířený buskeři po celým městě a přišli na nás nějaký policajti, že děláme moc kravál, no a takový. A jeden organizátor tý akce řekněme, ten se tam nachomejt a říkal jako ... začal s nima mluvit, s těma policajtama a někam volal ještě, tak to ty policajti pak to tak teda nechali, že prostě můžu hrát dál jo. Ale to bylo, že sami ty policajti s tím neměli moc zkušenost a tak no. A jindy, já nevím ... asi jako v pohodě, že s těma policajtama byli většinou dobrý zkušenosti no.

Š: *A dalo se s nima nějak argumentovat rozumně nebo prostě jsou takový ty striktní, že vytahují hodně jako ty vyhlášky?*

M: *Jak který. Některý jsou striktní a s některýma se dá diskutovat jo, ale ... jak sem říkal třeba, jak se tam ty lidi za mě postavili a oni mě přímo nechali hrát, že jo. Nebo někdy zase ... tamty, jak mě potkali víckrát, tak to nebylo o moc, to bylo třeba o 14 dní jo, tak to prostě bylo samozřejmě blbý jo, ale jako poprvé se s nima taky dalo jako dohodnout, že mi nedali žádnou pokutu nebo tak, ale tak no ... no takže takhle, většinou se dá domluvit, ale samozřejmě ne se všema. A taky nevím, jaká je situace teďka, jestli se to zas trochu nezměnilo.*

Š: *Jasný, supr. A kdybys měl takhle nějaký problém, třeba s policií, kdyby po tobě chtěli něco neoprávněně, víš, kam by ses jako mohl obrátit, aby sis na ně jako stěžoval?*

M: *No, tak asi bych ... já bych se podíval na internetu na nějaký ty rady právě z buskingem, rady zkušenosti z tohohle toho. Já vím, že byli, nevím, jestli jsou pořád nějaký stránky internetový, který jako zastřešovali nějaký buskery, který se tam mohli obrátit. Já vím, že tam byli nějaký mapy, kde se dá a takhle ... nebo dalo se tam napsat třeba, jak se bránit a nebo bych se třeba na magistrát obrátil nebo třeba prostě ... poradil bych si asi nějak. Ale teďka z hlavy nevím prostě, ale kdybych měl problém, tak bych to nějak řešil a poradil bych si určitě nějak.*

Š: *A myslíš si, že spolupráce mezi městem, policajty a buskery funguje na nějaký slušný úrovni?*

M: *No, já nevím ... nemůžu to úplně posoudit, no tak ale těžko říct no. Jako bylo to tak, že to nějak město povolilo ... na začátku to povolilo úplně hodně, pak to začali utahovat, až to utáhli, až moc řekněme. A nevím, v jakým je to vlastně stavu takhlenc. Takže vlastně jako nevím.*

Š: *Okay, já se teďkon jakoby trochu přesunu víc k těm vyhláškám. Je něco, co ti na těch vyhláškách jako konkrétně vadí?*

M: *Hm, tak ani ne. Já nevím, já nevím teďka moc, co tam je no. Tos mi měla říct a to sem měl nastudovat předtím. Já, když sem hrál, když sem buskoval, tak sem to nějak moc neřešil, protože sem hrál na základě toho, že se to těm lidem líbilo. No prostě jakoby, cejtíl sem zastání z těch lidí ... když ne, tak sem toho nechal. Taky se stalo, když někdo mi řekl ... v tramvaji třeba mi řek pán, že ho bolí hlava prostě, že mu není dobře a tak, jestli bych mohl*

přestat hrát, tak sem prostě přestal hrát a řekl sem 'jasný, v pohodě'. Takže já prostě ... velmi spontánně k tomu přistupuju no, nevím, co je ve vyhlášce. Tehdy, když byly ty protesty, připravovala se nějaká ta vyhláška, tak sem to možná věděl, ted' už ne.

Š: Hele, tak já tady mám prostě pár bodů z těch vyhlášek, tak mi můžeš říct ... já ti vždycky nadhodím a ty mi můžeš říct svůj názor.

M: Ještě jenom dotaz, na jak dlouho myslíš, že to ještě je?

Š: Hele já si myslím, tak pět deset minut.

M: Jo, jasný v pohodě. No tak jo, tak říkej, ty máš teda nějaký ty body z tý vyhlášky a já mám říct, jak se mi to líbí nebo ne.

Š: Hele, ve vyhlášce z roku 2016 je udělaný, že prostě se rozdělili břehy Vltavy na pravý a levý břeh a v lichý hodiny můžeš vystupovat pouze na pravým břehu a v sudý hodiny pouze na levým břehu. Co si o tom jako myslíš? Myslíš si, že to je omezující pro buskery?

M: Počkej, to že levej břeh Vltavy a pravej břeh ... to je že na levým břehu můžeš vystupovat půl hodiny a na pravým břehu půl hodiny?

Š: Nene, celou hodinu. V tý lichý hodiny pouze na tom levým a v ty sudý hodiny pouze na tom pravým břehu.

M: Aha, tak to mi připadá teda ... kdo to má počítat sakra? No, úplně mi to nepřipadá jako dobrý ... a na břehu Vltavy, je to tak? Rozumím tomu dobře?

Š: Ne, je to jakoby celkově v tom historickým centru, ale ta hranice je podle tý Vltavy.

M: Jo aha, tak to mi připadá úplně šílený. Jakože bude muzikant, řekněme třeba na Karláku může hrát od jedný do tří, do dvou teda a pak musí jít na druhej břeh, třeba na Malou Stranu. Tak to mi připadá blbý, ale tady jde o to, že se na to nedokážu podívat jako z pohledu buskera podnikatele. Nebo jako buskera takovýho, kterej chce hrát většinu dne, třeba osm hodin. Je možný, že jako ... to je třeba kvůli takovejmhle, aby třeba nehráli celej den na tý jedný půlce, ale aby to nějak střídali, aby se to jako to. Ale stejně mi to přijde nějaký ... nevím no, možná že je to z nějakýho pohledu dobrý, ale já osobně to nevidím moc dobře. Ale mě se to moc nelíbí ... ale to jde o to, tady je ten problém a rozdíl mezi takovýma, který si jdou tak spontánně zahrát jako já a který buskujou prostě, maj to jako výdělek celodenní výdělek řekněme. Protože já nevidím problém, aby spontánní busker si šel zahrát kdykoliv během dne

takhle na hodinku někam takhle, klidně na dvě. Ale pokud tam má bejt od pondělí do pátku celej den, osm hodin v ulicích, tak je asi dobrý, nějak to takhle upravovat ten pohyb. To je asi dobrý, tady je problém ten v to, že je problém rozlišit takový dva druhy buskerů jo. Takže prostě ... to je otázka no. Z mýho pohledu to je blbý.

Š: No a v tý vyhlášce jsou taky zakázaný hlasitý nástroje, bicí, dudy a podobně. Co si o tom myslíš?

M: No takhle, chápu, že někde ... mě se to nelíbí, ale chápu, že někde to je blbý, by to bylo blbý. Ale na druhou stranu ... já bych, měly by bejt místa, kde je to dovolený, protože prostě ... kapela, to je proti ... nemůže buskovat rocková kapela řekněme nebo bluesová kapela, protože tam jsou bicí, tam jsou elektický nástroje že jo. Jako blues může bejt i akustický, ale chicago blues prostě elektický je, to je podobný složení jako rocková kapela. Takže jako do jistý míry to chápu, ale měli by bejt místa, kde by to bylo dovolený.

Š: Jasně, okay. A taky jsou zakázaný různý druhy masek a převleků. A tys teda říkal, že se ti živý sochy jako moc nelíběj. A co si teda myslíš o tomhle zákazu?

M: Tak jako jasný, jestli budem ... zase takhle některý možná by zakázaný měli bejt, jestli jakože já nevím ... za nacistickýho, já nevím ... nějakýho důstojníka, to by asi nebylo dobrý, nějaký hákový kříže a tak. Ale jinak asi mě to je jedno, já to ... prostě já nejsem proti maskám, jenom že se mi až tak nelíběj. Nebo i ty sochy, já proti nim nejsem, jenom mi to připadá jako ... já bych to nikdy nedělal, prostě trapný a takovýhle, ale já bych to nezakazoval. A co se týče těch masek, tak je možný, že některý prostě byli blbý, ale nedokážu to posoudit. Rozhodně by ten zákaz neměl být nějaký markantní. Jako že by byl seznam, že by busker hodiny musel studovat seznam zakázaných masek, a teďka by se musel dohadovat s úřadem, jestli tahle maska je ještě dovolená nebo ne, no tak takhle by to rozhodně nemělo vypadat.

Š: Jasný a teďka na podzim zakázali i taková větší turistická místa jako třeba Staroměstský náměstí. Myslíš si, že to má na buskery nějaký dopad?

M: No, tak to rozhodně má dopad. Jako když zakážeš hrát tam, kde jsou lidi, tak to je jako kdybys zakázala busking úplně. Někde v parku, kde projde pět lidí za hodinu, někde na okraji města, tak v tom parku takovej busking nemá jako význam jo. A jako chápu, že jako v centru, tam může ten kravál bejt problém, ale jako třeba na Staroměstským náměstí by to mělo bejt jako povolený. Ale zase si myslím, že tam by to mělo bejt nějak regulovaný, aby tam nehráli

přes sebe prostě. To jako zase je blbý no. Takže zase nějak regulovaně jo, ale ne úplně zakázat no.

Š: A taky je zakázaná zed' Johna Lennona, což je takový umělecký místo, zvlášť pro kytaristy. Myslíš si, že to je taky nevhodnej zákaz?

M: No tak to je strašný, že to je zakázaný. To bylo takový posvátný místo, tam by to mělo bejt. Jestli někde povolený, tak tam.

Š: Okay, a busker může zabírat místo v rozmezí dvou metrů. Myslíš si, že to je dostatečný prostor?

M: No, tak záleží jakej. Tak pro kapelu ne, ale pro jednoho dva asi jo. Hele a ještě s tou zdí Johna Lennona, já nevím, jestli tam byli nějaký špatný zkušenosti nebo jestli tam bylo něco blbýho, tak já nevím no, tohle nevím. Ale jinak mi to připadá, tak jak sem řekl no.

Š: Okay, ty už si mluvil hodně o tom metru, myslíš si, že by měl být busking v metru povolený? Aby se to tam prostě dalo dělat normálně?

M: Jo, já myslím, že jo, ale jasný no ... já sem vždycky hrál v těch vagónech. Já si myslím, že by to mělo bejt povolený. Nakonec je známý, jak všude po světě, v londýnským, v new yorským metru hrajou a nepřipadá mi to blbý.

Š: Supr. A busking je podle vyhlášky povolen od 9 do 9 večer. Myslíš si, že to je ideální čas nebo by se to mělo nějak posunout?

M: Já myslím, že to je jako dobrý no. Že asi do desíti, že to není úplně vono. Pak už je tma a pak už ani ... ne, já myslím, že tohle je čas dobrej no.

Š: Supr, tak já už se zeptám jen na pár finálních otázek. Jaké máš takhle ohlasy od svého obecnstva? Ty už si jako něco zmínil, ale jestli ses třeba setkal i s nějakou negativní reakcí?

M: Jo jasně. Třeba sem takhle šel z hlavního nádraží, měl sem kytaru na ... jako většinou takhle, abych to nejdřív řekl na úvod, vesměs mám dobrý zkušenosti, ale za a) chápu, že se to někomu nemusí líbit a za b) chápu, že prostě ... no, že se to někomu nemusí líbit a nezatrácuju ho za to a tak. Na druhou stranu by měl bejt taky tolerantní i ten, kterému se to nelíbí a takhle ... Co se týče těch negativních reakcí, tak mám třeba zkušenost takovou, říkám, že sem šel z hlavního nádraží, měl sem na krku kytaru a šel sem a hrál sem jo. A teďka sem přišel na tramvajovou zastávku a teďka ke mně přišel nějaký kluk, tak 16 let, možná ještě mladší

trošku, a ptal se mě 'můžu se vás zeptat?' já sem tam totiž čekal na tramvaj, tak sem stál. A on ke mně 'a můžu se vás zeptat, proč tady hraje?' a já říkal 'proč ne' a on 'no, vždyť se předvádíte' a já říkám 'no a', tak on se jako podivil, zakroutil hlavou a odešel, na to neměl, co říct. Takže takhle anebo já nevím ... v metru sem hrál a přišel ke mně kluk a dal mi, dokonce ruku, na kytaru a říkal 'nehraj tady' a já sem říkal 'a proč ne' a on 'to nelze' a já nevím, já sem už neměl na to, co říct, tak sem toho nechal a vystoupil. Takže takovýhle ... ale on to ani nějak nevysvětlí, to je prostě ... nevím. A taky se mi stalo, jednou sem hrál u nás na sídlišti, na lavičce, hrál sem na kytaru a zpíval, že jo a přišel, já nevím ... asi za čtvrt hodinky, přišel chlap nasupenej z paneláku, kterej byl ode mě asi dvě stě metrů a šáhnul mi na kytaru prostě, ať nehraju a já sem říkal, co se děje. A on, že 'no to je hrozný, támhle bydlím v paneláku, v pátým patře, něco tam dělám a slyším to až tam prostě, ruší mě to naprosto' a takovýhle, tak sem toho teda nechal no. Ale bylo to i takhle daleko, z paneláku, to bylo taky zajímavý no. Na takovýhle místě, na sídlišti, kde žádný buskeři nejsou že jo.

Š: Tak jo, tak já už se takhle na závěr akorát zeptám na tvůj věk?

M: No jasně, 34.

Š: Supr, a jestli tě nějak zasáhla omezení, která teďkon byla kvůli šíření viru, zavedena?

M: No rozhodně mě zasáhli, no prostě nemáme žádný koncerty že jo, s kapelou a ani já sám prostě. A hraju teďka jen doma, že jo. A žádnéj příjem z hudby teďka nemám, a to ani z hraní na ulici, a to ani z koncertů, z vystoupení v klubech nebo jinejch akcí. A jinak jako já hraju tak všelijak, sám, s kapelou nebo ve dvou jo. Na vernisážích, někdy na narozeninách nebo normální koncerty a takhle no.

Š: Jasný a předpokládáš, že ty omezení budou mít třeba i do budoucna nějaký dopady na busking?

M: Já nevím, to nedokážu posoudit. Je to možný, ale nedokážu to posoudit.

Š: Supr, tak jo, tak to bude ode mě všechno.

M: No tak v pohodě jako ... a kdy vlastně odevzdáváš tu bakalářku, nebo kdy bude hotová? Protože bych jí pak chtěl si přečíst a taky slyšet, jak dopadla.

Š: Jasný hele ... já to mám dodělávat do konce června, obhajovat to potom budu v srpnu, takže pak ti klidně můžu dát vědět. Já si všechny kontakty na buskery schovávám, takže pak ti

klidně můžu dát vědět, jak to dopadlo, popřípadě třeba na email ti poslal třeba tu práci jako takovou.

M: No, to by bylo prima, to by mě zajímalo. No jasný no. Tak já dám vědět, když budu mít někdy koncert v tom Hradci nebo v okolí.

Š: Super, to by bylo super. Ale já jako často jezdím i do Prahy, takže ...

M: No, tak si někdy můžem dát.

Š: Supr, tak já moc díky za rozhovor.

M: Já taky. A ať se ti daří, ať to dobře dopadne.

Š: Já mockrát děkuju.

M: Já doufám, že sem ti třeba nějak pomoh s tím.

Š: Určitě.

M: Tak jo, tak hezkej den.

Š: Ahoj.

Přepis rozhovoru s buskerem Tomášem J. Holým

(telefon vytáčí)

T: *Ahoj, tady Tomáš.*

Š: *Ahoj, tady Šárka. Já volám kvůli tomu rozhovoru.*

T: *Jasný, sem tady. Ahoj.*

Š: *Ahoj. Tak já ti teď na začátek jako představím, co dělám. Já teda píšu bakalářku, chodím na univerzitu v Hradci Králové a vlastně ta bakalářka se věnuje buskingu a pak trochu i vztahů k policii, k vyhláškám a tak. A je to asi zhruba na půl hodinky, na tři čtvrtě hodinky, má to přes třicet otázek.*

T: *Jasný, úplně v pohodě.*

Š: *Takže jestli máš čas, tak se na to můžeme rovnou vrhnout.*

T: *No jasný.*

Š: *Supr. Tak já se tě na začátek zeptám, kolik vět se věnuješ buskingu?*

T: *Hele já sem začínal v Anglii, tři čtyři roky ještě před tím než se to povolilo tady, tenkrát. A já si nepamatuju, kterej rok to byl, jak se uvolnila ta vyhláška. Takže už to je pět šest let zpátky.*

Š: *Hele, ta první vyhláška byla 2012.*

T: *Tak to sem začal hrát mnohem víc, tou dobou. Já sem tou dobou studoval v Pardubicích a dojížděl sem do Prahy, takže to bylo více.*

Š: *Super. A jak ses k tomu dostal? Co tě k tomu vedlo, jít takhle ven buskovat?*

T: *Hele pro mě to byla taková idea, jakože vlastně cvičím furt, to co hraju a zároveň se učím komunikovat víc s lidmi. A jako zároveň možnost přivydělat si něčím, čím miluju, takže tak.*

Š: *Jasný. A kdybys mohl do několika vět shrnout, co pro tebe ten busking znamená?*

T: *Možnost zlepšovat se, možnost uživit se muzikou, protože to je, vyjma buskingu, téměř nereálná záležitost. A to je asi celý ... popravdě.*

Š: *A používáš takhle slovo busking nebo je třeba ještě nějaký jiný označení pro to?*

T: *Jedině busking vyloženě. Neslyšel sem nikoho používat jinej výraz. Já vím, že nějaký čeští turisti se snaží používat „pouličnění“, ale to je totální blbost. Prostě to je busking. (smích)*

Š: *(směje se) Jasný, a do jaký míry je busking pro tebe jako povolání a do jaký míry to bereš jako koníček?*

T: *Hele ted'ka, ted'ka to nejde pro mě. Já doslova nejsem schopnej vystupovat ted'ka, v Praze mám jediný místo, kde můžu hrát. Ale k tý otázce, je to tak půl na půl.*

Š: *Supr ... a dokázal bys tvůj běžný den jako buskera? Kolik hodin v průměru si třeba schopný hrát, jaký si děláš pauzy?*

T: *Hele, já sem to všechno stavěl kolem ... když sem jezdil Drážd'any, tak tam byli půlhodinový režimy, tam se to dělá jinak. Set mám sestavenej cca kolem hodiny, teda spíš 45 minut, protože trochu času sebere, ještě to jak se lidi zastavujou a prodávání cédéček a podobně. Takže zhruba set na 45 minut, což je takovej standardní set, takže ... to je optimální.*

Š: *A hrál si takhle víc hodin denně, jakože víc setů nebo jenom takhle tu hodinku?*

T: *Většinou sem hrál dva sety denně, snažil sem se držet, abych hrál ty dva sety denně, ale někdy to bylo víc, někdy to bylo míň. Samozřejmě záviselo na počasí, jestli člověk dostal místo nějaký lepší nebo horší nebo jestli byla nějaká tlačénice a podobně.*

Š: *Jasný a vystupoval si takhle za každýho počasí, jakoby celoročně, nebo si v zimě nevystupoval a spíš jenom v těch jarních letních měsících?*

T: *Já jsem vystupoval ... já mám takovou divnou techniku, která je docela náročná na ruce, že se nedá hrát úplně dobře, takže sem potřeboval vždycky aspoň jedenáct, dvanáct stupňů. To pro mě byl takovej základ. Dalo se i v chladnějším, ale to sem hrál opravdu jen jeden set. Třeba v listopadu a podobně, to sem hrál jenom hodinu denně, protože bych si jinak strhnul šlachy během chvíle.*

Š: *A měls vytipovaný nějaký dny v týdnu, který v rámci výdělku, pro tebe byly výhodnější?*

T: *Určitě, záleží ... ono se to měnilo v průběhu roku, ale standardně nejlepší čtvrtek, pátek, sobota, neděle. Tohle jsou moje nejoblíbenější dny. Tady hlavně v Praze, přes víkend se vždycky nahrnula hromada turistů, ale oni často jezdili na prodloužený víkendy už ve čtvrtek.*

Š: *A chodils pravidelně na nějaký místa? Nebo si je střídal?*

T: *Měl sem pravidelně pár míst, který sem různě točil. Že třeba tím centrem člověk prostě vyšel a prostě, kde bylo místo, tak ho vzal a podobně. Nebo měl kámoše, který byli na různých místech, takže ... cíleně sem věděl, že třeba od jedný do dvou bude hrát kámoš u Lenonky, pak tam bude hodina mezera, tak sem se tam ... a takhle se to podobně točilo.*

Š: *A byl bys schopnej mi popsat průběh toho tvýho vystoupení? Jak to vypadalo úplně od začátku až do konce, ten jeden set?*

T: *Tak pro mě základ je, že sebou tahám pedalbord a zesilovač, takže nejdřív musím rozbalit pedalbord a zesilovač, tahám sebou takovej vozejk. Takže si připravím jakoby místo, to člověk má vychytaný mega rychle, kabely všechno, všechno je připravený v tom, takže během dvou minut je člověk připravenej. Má otevřenej futrál, má vyrovnaný céděčka a začíná tak různě hrát. Jo takhle asi stačí.*

Š: *A v jaký míře se zhruba pohybujou ty tvoje výdělky? Jsi schopný mi říct, kolik ti jakoby vynese třeba ten jeden set?*

T: *Hele to se taky měnilo a záleželo, co člověk hraje. Oni jsou takový dva všeobecný přístupy ... buď člověk hraje covery a snaží se jako holit covery, někoho to baví, někdo prostě jenom holí. Mě bavilo hrát vlastní věci a testovat, jak na to lidi jakoby reagujou. A různě tomu ty věci přizpůsobovat. Takže ... ale ty výdělky, hele bylo to fakt proměnný. Někdy měl člověk ve futrálu dvě stovky, někdy čtyři tisíce, takže ... ale v průměru mi to vycházelo kolem tisícovky na hodinu, což bylo pro mě naprosto v pohodě. Dalo se mnohem víc i mnohem míň, ale ta tisícovka byla takovej standart.*

Š: *A jsi schopný mi říct, jako třeba, co všechno by mohlo ovlivňovat ten tvůj výdělek? Třeba kromě těch písniček jako takovejch?*

T: *Vzhled, to jak vypadám, to jak vypadá to místo, který si zvolím, čas kterej si zvolím. Roční období, který si zvolím. Že se ... bylo třeba strašně znát, že se ... před prázdninama třeba jezdilo strašně moc španělských turistů a podobně a ty maj mnohem radši takový dynamičtější věci a podobně. K večeru choděj zase spíš starší páry u Lenonky, jakoby zamilovaný, takže tam sem spíš hrál takový melodičtější, jakoby táhlejší věci. Nedá se asi jako úplně generalizovat.*

Š: *Jasný, supr. Takhle mi to stačí. A vystupoval si jakoby s jedním scénářem, nebo si písničky nějak obměňoval? Popřípadě třeba jak často?*

T: *Já jsem standardně hrál takovej ten svůj set ... já tím, že sem schopnej jednu věc skládat několik měsíců, i roky, takže mám vyloženě set 45 minut a ty písničky jako v různým pořadí, ale hraju plus mínus stejný věci.*

Š: *Supr. A jak vnímáš ty ostatní buskery ve městě, považuješ je jako spíš za konkurenci nebo to jsou spíš kamarádi?*

T: *Hele to dělí prostě tak kus na kus. A dělí se to na holiče a lidi, co to dělaj, protože to milujou. A ty lidi jako nejsou na jedný nebo na druhý straně, ale tak jako se to prolíná, že to je spektrum. A mý zkušenosti s buskerama jsou ve směs spíš horší než lepší ... protože jsou v tom peníze, a jakmile jsou v něčem peníze, tak se lidi chovaj jako totální hovada.*

Š: *Okay, a co si myslíš o etickým kodexu buskera? Je to pro tebe jako důležitý, že ten kodex takhle existuje?*

T: *Ten kodex je výbornej a je skvěle vymyšlenej, problém je s tím, že lidi ho absolutně nedodržovali. Protože zase jsme zpátky u toho, jsou v tom jakoby peníze. Já jakoby vystupuju sám a mám kolem sebe hromadu techniky, kterou nemám jak vůbec hlídat, takže prostě tam byl dost velkej problém ... když jsou skupiny hodně lidí, tak sou lidi hodně agresivní. To je ... pro mě jako chlapa je to nepříjemná záležitost. Já vím, že třeba ženský to maj mnohem lehčí v tomhle tom, aspoň teda, co sem zažil, co sem slyšel.*

Š: *A teď bych chtěla znát tvůj názor ... jeden busker mi řekl, že pouliční umění v Praze je mrtvé. Co si o tom myslíš?*

T: *No teďka ... no jasně. Někdo, kdo to dělá pořádně, to nemůže dělat. Je jediný místo, Anděl, a to je absolutní, to je fakt strašný místo jako na hraní všeobecně. Pouliční umění je absolutně mrtvý, to jako bez debat.*

Š: *Supr, děkuju. A teď se trochu přesunu jakoby víc k tý policii, k těm vyhláškám. Setkal ses takhle někdy při vystoupení s policií?*

T: *Téměř každej den a každej den člověk řeší absolutní blbosti. Jako člověk strašně nerad generalizuje, ale bohužel policajti v Praze jsou absolutní idioti. Je mi to líto, to říct takhle ... ale prostě, vyhazovali mě z míst, kde sem mohl hrát. Šacovali mě, jestli nemám nějaký drogy u*

sebe, protože jednu dobu sem měl dredy, když sem vystupoval. Jako bylo to fakt otrěsný. Stávali se jako situace, kdy sem hrál dole na Václaváku, když to bylo povolený a měl sem kolem sebe tři čtyři policejní auta, prostě absolutně bizarní záležitost každé den. Oni ... já to nedokážu popsat, prostě naprostý idioti jsou to.

Š: A nebyly schopný jako s tebou se domluvit?

T: Vůbec. Oni neznali ani vyhlášku, oni se učili něco na škole, ale to už dávno neplatí, vůbec to jako nesledují. Úplně mimo prostě. Každé den. Kámoše třeba každé den legitimizovali, z nějakýho důvodu ho každé den legitimovali. Mě teda jenom občas, ale to aby člověk hrál a neměl problém s policajtama, to byla spíš vzácnost. I v tu dobu, kdy to bylo absolutně povolený. A teďka jak to je ... tak to už vůbec nekomentuju.

Š: A měls třeba i nějaký osvědčení metody, jak se do toho konfliktu s nima jako nedostávat nebo jako ... se tě prostě snažili napadat téměř vždycky?

T: Hele já jsem vycházel z toho, že prostě dělaj jakoby svojí práci, ale mě to přijde ... že oni furt hledali, oni sami hledali nějaký konflikt. Oni asi potřebujou vykazovat nějaký činnosti jakože něco dělaj a ty buskeři, jak tam seděj a nemůžou se hnout, tak jsou strašně jednoduchej cíl. Takže jakoby ... ale to je problém jenom v Česku, když sem hrál v Německu nebo v Anglii tak sem nikdy neměl jedinej problém. To je specifikum Česka, bych si dovolil říct.

Š: A když máš takhle nějaký problém, týkající se buskingu, víš takhle, kam by ses mohl obrátit? Jako třeba na jaký úřad, nebo na ty policajti, kam by sis mohl stěžovat?

T: Né vůbec. Jednu chvíli sem přemýšlel, že bych sebou tahal GoPročko a natáčel to, ale pak sem se na to vykašlal. Já vím, že sem měl kamarády, který se soudili. Jako já sám osobně sem to nikdy moc neřešil. To bylo prostě vždycky jednodušší, než si kazit hraní a dohadovat se dvacet minut s někým, se prostě během pěti minut sbalit, přesunout se o kousek dál a začít znova. To byla ta jednodušší varianta, ale kamarádi více, že se i soudili, protože jim dávali pokuty, že prodávaj cédéčka, tak oni se s nimi zpětně soudili a vysoudili si jakoby povolení, že můžou prodávat cédéčka. Úplný nesmysly.

Š: A myslíš si, že spolupráce mezi policií, městem a právě buskery funguje na dobrý úrovni? Nebo je to spíš jako průser?

T: Hele no ... co sem já hrál, tak nikdy nefungovala.

Š: *A co si myslíš takhle o vyhláškách, je tam něco, co ti konkrétně hodně vadí?*

T: *No současná vyhláška je absolutní blbost. Ale absolutní ... vždyť je to rozdělený na ten levej pravej břeh, na sudou lichou hodinu ... to je absolutní blbost. A my máme takovou skupinu a snažíme se busking prosazovat, jakoby lobovat za busking. Problém je teďka s tím, jak začal ten korona virus, tak se to celý zastavilo, takže budeme začínat znova. A prostě z úřadu paní Třeštíková, prostě ... ty lidi lžou úplně, říkaj jednu věc, potom odhlasujou jinou. V poslední vyhlášce zakázali vlastně i Staroměstský náměstí, který nikdo zakázat nechtěl. Jako je to fakt špatný. Ty lidi, co tam sou, rozhodovali o tom, byli úplně, ale úplně mimo. Bohužel i ty lidi, co to poprvý povolili, byli úplně mimo.*

Š: *A měla nějaká z těch vyhlášek dopady konkrétně na ten tvůj busking?*

T: *To první zakázání ... nejprve oni začali omezovat místa, to už je jakoby velkej zásah a potom začali omezovat nástroje a zesilovače a to už je potom absolutní konečná. Většina dobrej, nebo naprostá většina dobrej buskerů, lidí, co to dělaj dobře, potřebujou zesilovače a potřebujou prostě vybavení kolem toho, vybavení jakože nástroj. Jaká byla otázka, já jsem se trošku zakecal.*

Š: *Jestli nějaká z těch vyhlášek měla dopad na tvůj busking?*

T: *No vlastně od toho uvolnění ... všechny byly negativní. Tam nebylo jako jediný pozitivum, všechno se od té doby jenom zhoršuje.*

Š: *Takže není v těch vyhláškách něco, co by ti přišlo prospěšný?*

T: *Ne, vůbec. Jako v tuhle chvíli opravdu ne. (smích)*

Š: *Supr. Ty už si zmínil to rozdělení břehů Vltavy. Myslíš si, že to je hodně omezující pro ten busking?*

T: *Absolutně. To je naprostý nesmysl. Třeba ty dobrý místa, jsou místa, kde to nikomu nikdy nevadilo a na těch místech se nemůže hrát každou druhou hodinu, takže ... to je blbost. A na těch místech, kde to vadilo, tak to prostě vadí furt. Takže to nezměnilo vůbec nic. Jenom se to zkomplikovalo pro buskery. Jako standardně hraješ hodinu, hodinu si dáš pauzu a pak zase hraješ hodinu, takže ta hodina off není až takovej problém, ale spíš jako ten koncept, dohromady je to obrovská blbost prostě.*

Š: *A ve vyhlášce v roce 2016 se taky zakázali hlasitý nástroje. Co si myslíš jako o tomhle zákazu?*

T: *To je absolutní, absolutní blbost. Já třeba hraju ... jsou zakázány jakože i rytmický nástroje, nebo já nevím, co si pod tím představit a já třeba hraju takovej styl na kytaru, kterej je perkusivní akustika, takže já bouchám hodně do kytary a v podstatě dělám bicí z tý kytary. A prostě vždycky jsou s tím problémy jako. Hlavně je to propojený i s tím, že většina policajtů nemá vůbec ponětí, co člověk potřebuje jakoby k technice. Pro ně jako akustika hraje na sucho, takže nepotřebuje zesilovač a prostě blbosti.*

Š: *Jasný a v tý poslední vyhlášce jsou zakázány taky různý druhy masek a převleků. Jak se díváš na tenhle zákaz?*

T: *S těma převlekama souhlasím. To bylo fakt strašný, jak to vypadalo, ty kostýmy masky. Já třeba ... já znám pár soch a vím, že sochy se daj dělat i dobře, může to mít nějakou hodnotu, ale tohle bylo naprostý holení. To byli prostě lidi, který najímali lidi jako brigádníky, kterým dávali kilo dvě kila na hodinu a oni takhle žebřali. Já takhle občas sem jezdil hrát do Krumlova, a ihned po tom zákazu v Praze se všechny ty masky přesunuli do Krumlova a v Krumlově to zakázali během pár dní. Jako je to strašný, je to stejný jako vystupování se zvířata, není to v pořádku.*

Š: *Supr. A ty už si zmínil to Staroměstský náměstí, ten zákaz, myslíš si, že tohle je jako velká chyba ... rozšiřovat ty zákazy na takovýhle velký turistický místa?*

T: *To je ... busking patří ... jakože záleží na to, co člověk hraje, kde hraje, ale většinou ty turisti jsou prostě primární. Ty potřebuješ ty turisty, prostě pro turisty jsou to ty nejdůležitější místa. Hlavně tady není ani jiná alternativa ani kam jít, už v tuhle chvíli, protože tady jsou všechny dobrý místa už zakázány prostě. Přitom centrum Prahy ... tam by se dalo, tam fakt může efektivně hrát padesát lidí, takže by to nemělo nikomu vadit a všichni se tam vejdem. A oni prostě zakážou všechno, co se dalo. To je jako úplně nesmyslný.*

Š: *Zakázali taky zeď Johna Lennona, což je prostě pro umělce takový významný místo. Myslíš si, že to je taky nevhodnej zákaz?*

T: *Hele já sem u Lenonky úplně začínal. Já sem Lenonku miloval. Já díky tomu sem se začal živit i muzikou a díky tomu mi to nastartovalo nějakou kariéru, která sice už není, ale Lenonka byla naprosto zásadní pro mě. Jako mě to změnilo celej život, já znám vlastně všechny kluky,*

co tam hrajou, s některýma vycházím jako v pohodě, některý jsou totální hovada. Protože, busking prostě přitahuje extrémny na obou dvou stranách, všeobecně. Je to tam strašný, že to tam nejde. Hlavně ty kluci, co to tam dělali ... to je prostě, dělali to dobře, měli tam domluvený časy, aby tam někdo byl, točili se tam u toho. Bylo těžký dostat se mezi ně, ale je to strašný prostě. Lenonka ... u Lenonky by se mělo hrát prostě.

Š: Jasný. Busker může zabírat podle vyhlášky místo do dvou metrů. Přejde ti to jako dostatečnej prostor?

T: Asi jo, ale záleží kde. Když sem někdy na nějakým otevřeným prostranství, tak když si roztáhnou trošičku větší koberec ... záleží jestli člověk dělá průchod act nebo circle act, protože circle act nepatří na ulici, ten patří na náměstí. A ty průchodáky ... člověk se někdy může roztáhnout, někdy ne, ale vždycky tak aby nepřekážel ... úplně selským rozumem. Když někde zatarasím půlku chodníku v nějaký úzký uličce, tak sem prostě idiot, tam nemám, co dělat s hromadou věcí. Jestli to takhle dává smysl.

Š: Jo, určitě. Hele a v Praze už se párkrát řešilo, že by se povolil busking v metru, protože většinou ve světě povolený je. Myslíš si, že by měl bejt povolenej i v Praze?

T: Jo, bylo by to naprosto super. My sme vlastně jednali přímo s tím pánem z doprováku, oni to sami vlastně iniciovali, sami si to přejou, protože pro ně je to jako reklama zadara pro Prahu, oni viděj ty videa z New Yorku, takže jo, to by bylo naprosto skvělý. I když všeobecně hraní v metrech je jako strašný, není to jako dobrý, ale je to aspoň místo, kde se dá jít a dá se tam hrát za jakýhokoliv počasí. Takže mít třeba jenom to metro, by bylo absolutně geniální. I kdyby se nedalo hrát nikde jinde, tak člověk v tom metru přežije ... a celej rok.

Š: Jasný. A busking je podle vyhlášky povolen od 9 do 9 večer. Myslíš si, že to jako dobrej čas nebo by se to mělo třeba o víkendu rozšířit do pozdních hodin?

T: Myslím si, že to je blbost, protože v Praze v centru, když jde člověk v deset hodin večer, tak tam je úplně ... je tam prostě furt bordel, ten busking když se dělá dobře, tak tu hlukovou hladinu jako nezvýší ani nesníží. To je ... mělo by se hrát mnohem dýl. Mnohem dýl jako ... minimálně v centru.

Š: Supr. Měl si nějaký konkrétní oblíbený místo, který už je zakázaný? Já vím, že si nějaký už zmínil trochu.

T: *Určitě. Já sem chodil hrát vlastně Lenonku, ta je zakázaná. Pak sem chodil hrát Staroměstský náměstí, chodil sem hrát dolů na Václavák, hrál sem před Palladiem. Hrál sem ... Anděl ten je jedinej jakoby povolenej, ale tam ... Anděl prostě není dobrej. A ještě přemýšlím pár míst ... u Palladia, pak sem hrál pod Prašnou branou jakoby, tam bylo takový jedno místo, kde se dalo hrát a ještě to nebyla ta ulice. A to byli takový hlavní místa, kde sem hrál, vlastně furt se točili.*

Š: *Okay. A jaký si měl ohlasy od svého obecnstva? Setkal ses někdy s negativní reakcí?*

T: *Jo, člověk se setká se všema různějma reakcema, i s pozitivníma i s negativníma. Ale většinou byli skrze velice pozitivní, opravdu to bylo jako ... každěj den to člověka úplně nabilo jako. Doslova tím byl úplně zfetovanej.*

Š: *Supr. A jak na tebe reagovali třeba obyvatelé? Zažil si, že by si na tebe někdo třeba stěžoval?*

T: *Hele v těch místech, kde sem hrál, kromě Lenonky, žádný obyvatele nejsou. V těch domech nikdo nebydlí prostě. Tenkrát tam nikdo nebydlel a teď už je tam jenom airbnb takže.*

Š: *Okay, tak já už mám jenom takovejch pár finálních otázek. A to, jestli se tě můžu zeptat na tvůj věk?*

T: *Hele, je mi 30 ted'ka.*

Š: *Díky. A jak se ti daří ted'ka, v tý korona virový době?*

T: *Jako není to dobrý. Já sem měl něco našetřeno, takže jako přežívám, ale co sem měl domluvený festy všechno, tak se to přesouvá o rok a najdu si nějakou práci, nebo musím si najít nějakou práci, nebo částečný úvazek. Takže je to naprosto likvidační. Já sem se nežil muzikou jako úplně full time. Většinou jako přivýdělek, tím že většinou dostávám peníze jako za dobrovolný příspěvky a podobně, takže od státu nic nedostanu, nikdo mi jako nepomůže. Je to docela likvidační, ale člověk se přizpůsobí a přežije, nemá na výběr.*

Š: *Jasný. A myslíš si, že tyhle omezení budou mít nějakěj větší dopad do budoucna na busking?*

T: *Nejsem si jistej, jak se nastartuje turismus zpátky. Ale tady ... pro mě efektivně v tuhle chvíli busking stejně jako neexistuje. Já to prostě nemůžu dělat a většina lidí to nemůže dělat, takže i když se vrátí ty turisti, nic se nezmění, bude to tady stejně na hovno.*

Š: *Okay, tak takhle mi to stačí. Já moc děkuju teda za rozhovor.*

T: *Já taky děkuju, snad sem nekecal moc od věci.*

Š: *Né, bylo to dobrý, fakt. Tak jo, díky a ať se ti daří.*

T: *Jo, jasný, tobě taky a hodně štěstí s bakalářkou, ať ti to všechno vyjde a povede se.*

Š: *Jo, supr, díky moc.*

T: *Tak jo, ahoj.*

Š: *Ahoj.*